กำหนดการฝึกอบรมทางไกล (e-training)
เพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติให้แก่ข้าราชการฝ่ายปกครอง
ตามผลของการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประจำปี 2551
ณ ห้องประชุมกรมการปกครอง

****

วันเสาร์ที่ 29 มีนาคม 2551

-พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
-พ.ร.บ.คำนำหน้านามหญิง พ.ศ. 2551
-ร่างระเบียบ มท. ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ....
-พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
(การอำนวยความเป็นธรรมในหน้าที่ของอำเภอและนายอำเภอ)

วันอาทิตย์ที่ 30 มีนาคม 2551

-การจัดทำแผนและคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณของอำเภอ
(สำนักยุทธศาสตร์และส่งเสริมการบริหารราชการอำเภอ)

สารบัญ

สาระสำคัญ

- ✪ พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 1
- ✪ พ.ร.บ. คำนำหน้านามหญิง พ.ศ. 2551 2
- ✪ ร่างระเบียบ มท. ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ.... 3
- ✪ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550
  - ❖ การอำนวยความเป็นธรรมในหน้าที่ของอำเภอและนายอำเภอ 4
  - ❖ การจัดทำแผนและคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณของอำเภอ 5

❀❀❀❀❀❀❀❀❀❀

เอกสารประกอบการประชุมเพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติแก่ข้าราชการฝ่ายปกครองตามผลของการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประจำปี 2551

เรื่อง

การอำนวยความเป็นธรรมในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

โดย

ส่วนอำนวยความเป็นธรรม
สำนักการสอบสวนและนิติการ
กรมการปกครอง

สารบัญ

	หน้า
1. การอำนวยความเป็นธรรมในอำนาจหน้าที่ของอำเภอและนายอำเภอ	3
2. การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	3
2.1 แนวความคิดพื้นฐานของการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท	3
2.1.1 ข้อความคิดว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางเลือก	3
2.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	3
(1) ความหมายของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	3
(2) ข้อดีของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	3
(3) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกับการประนีประนอมยอมความ	4
2.2 ความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท	5
2.3 การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550	5
2.3.1 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง	7
2.3.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา	8
2.3.3 จุดเด่นของการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน	8
2.4 คดีอาญาอันยอมความได้	11
2.4.1 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา	11
2.4.2 ความผิดตามกฎหมายอื่น	13
3. การคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	13
3.1 การอำนวยความเป็นธรรมด้านการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	13
3.1.1 การควบคุมการสอบสวนคดีอาญา	13
3.1.2 การร่วมชันสูตรพลิกศพในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง	13
3.2 การควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม	14
3.3 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม	16
4. การแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนร้องทุกข์	17

1. การอำนวยความเป็นธรรมในอำนาจหน้าที่ของอำเภอและนายอำเภอ

อำเภอและนายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ในการอำนวยความเป็นธรรมให้แก่ราษฎรหลายประการ ซึ่งอาจสรุปได้เป็น 3 เรื่อง คือ การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท การคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนร้องทุกข์ของราษฎร ซึ่งกรมการปกครองได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของกรมการปกครอง

2. การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

2.1 แนวความคิดพื้นฐานของการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

2.1.1 ข้อความคิดว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางเลือก

การอยู่อาศัยอาศัยร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ย่อมเกิดความขัดแย้งกันเป็นเรื่องธรรมดา การระงับข้อขัดแย้งระหว่างบุคคลในสังคมตั้งแต่ยุคเริ่มแรกคือการเจรจา ปรองดองกัน ต่อมาเมื่อสังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น กฎหมายได้ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์ในการควบคุมความประพฤติ กระบวนการยุติธรรมที่มีการตัดสินคดีโดยศาลก็เป็นกฎเกณฑ์อย่างหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาท แต่กระบวนการยุติธรรมทางศาลมักจะเกิดความล่าช้า เสียค่าใช้จ่ายสูง และที่สำคัญคือก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างคู่กรณีอันอาจนำไปสู่ความไม่สงบสุขในสังคม การระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution : ADR) ซึ่งเป็นการระงับข้อพิพาทนอกศาลเช่น การประนีประนอมยอมความ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการอนุญาโตตุลาการ จึงได้รับความสนใจในกระบวนการยุติธรรมสมัยใหม่

2.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(1) ความหมายของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

"การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท" หมายถึง กระบวนการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทโดยมีบุคคลที่สามที่เป็นคนกลางเข้าช่วยเหลือแนะนำในการเจรจาต่อรองของคู่ความเพื่อระงับข้อพาท

"ข้อพิพาท" หมายถึง การโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายที่คู่กรณียังไม่สามารถตกลงกันได้

(2) ข้อดีของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท[1]

ก. สะดวก เพราะไม่มีแบบพิธีมากเหมือนการพิจารณาคดีในศาล และสามารถดำเนินการที่ใดก็ได้

---

[1] สรุปจาก"ขั้นตอนการไกล่เกลี่ยข้อพาท, รวมบทความไกล่เกลี่ยและการประนอมข้อพาทและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อ้างในรายงานการวิจัยของสำนักระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง "การปฏิบัติงานของอาสาสมัครไกล่เกลี่ยข้อพาทในชุมชน (อ.ก.ช)" ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข.

ข. รวดเร็ว เพราะใช้เวลาในการดำเนินการไม่นานนักก็สามารถทราบได้ว่าคู่พิพาทตกลงกันได้หรือไม่ หากตกลงกันได้ก็จะทำให้คดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ค. ประหยัดค่าใช้จ่าย ความสะดวก รวดเร็วทำให้ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

ฆ. รักษาความสัมพันธ์ที่ดี เพราะคู่พิพาทตกลง ยอมผ่อนปรนให้แก่กัน

ง. สร้างความพึงพอใจให้แก่คู่พิพาท เพราะเกิดจากความตกลงกันเอง จึงไม่เกิดความรู้สึกว่ามีฝ่ายใดแพ้หรือชนะ อันทำให้เกิดความรู้สึกเสียหน้าหรือเสียศักดิ์ศรี

จ. รักษาชื่อเสียงและความลับของคู่พิพาท เพราะกระบวนการไกล่เกลี่ยดำเนินการเป็นความลับ

ฉ. สร้างความสงบสุขให้แก่ชุมชน การรักษาความสัมพันธ์ที่ดีย่อมรวมถึงญาติพี่น้อง และพรรคพวกที่อยู่รวมกันในหมู่บ้าน ชุมชนและสังคม

ช. ลดปริมาณคดีของศาล

ซ. สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศชาติ เมื่อคดีที่ขึ้นสู่ศาลลดลงงบประมาณในส่วนนี้ก็ลดลง และความสัมพันธ์ที่ดีก็นำไปสู่สังคมที่สงบสุข

(3) การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทกับการประนีประนอมยอมความ

การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอื่นนอกจากการดำเนินคดีในศาลมีหลายวิธี ได้แก่ การระงับข้อพิพาทโดยการประนีประนอมยอมความ การระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท และการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

การระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ "การประนีประนอมยอมความ" เพราะเมื่อคู่กรณีตกลงกันได้แล้ว ท้ายที่สุดจะต้องมีการทำ "สัญญาประนีประนอมยอมความ" เช่นเดียวกันกับการประนีประนอมยอมความซึ่งคู่กรณีตกลงกันเอง

การประนีประนอมยอมความเป็นกรณีที่คู่สัญญาตกลงกันระงับข้อพิพาทโดยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 850 ถึงมาตรา 852

มาตรา 850 อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือ สัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน

มาตรา 851 อันสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิด หรือลายมือชื่อตัวแทนของฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

มาตรา 852 ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน

2.2 ความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอ

การระงับข้อพิพาทของราษฎรที่เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ เรียกว่า "การเปรียบเทียบความแพ่ง" ตามมาตรา 108 ของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ต่อมามีความคิดที่จะปรับปรุงแก้ไขเรื่องดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นประเภทข้อพิพาทที่ไกล่เกลี่ย จำนวนทุนทรัพย์ข้อพิพาททางแพ่งซึ่งแต่เดิมกำหนดไว้ไม่เกิน 20,000 บาท จึงได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฯ โดยยกเลิกการเปรียบเทียบความแพ่งตามมาตรา 108 ของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน 2551 เป็นต้นไป

2.3 การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทระดับอำเภอตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 บัญญัติไว้ในมาตรา 61/1 มาตรา 61/2 และมาตรา 61/3 ให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาททางแพ่งและคดีอาญาที่เป็นความผิดอันยอมความได้ ยกเว้นความผิดเกี่ยวกับเพศ ดังนี้

มาตรา 61/1 ให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(4) ไกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมตามมาตรา 61/2 และมาตรา 61/3

มาตรา 61/2 ในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของประชาชนที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ ในเรื่องที่พิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดินมรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท หรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้นายอำเภอโดยความเห็นชอบของคณะกรมการจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท โดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์เหมาะสมกับการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นและคู่พิพาทตกลงยินยอมให้ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้คู่พิพาทแต่ละฝ่ายเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามวรรคสองฝ่ายละหนึ่งคน และให้นายอำเภอพนักงานอัยการประจำจังหวัดหรือปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธาน เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทมีอำนาจหน้าที่รับฟังข้อพิพาทโดยตรงจากคู่พิพาท และดำเนินการไกล่เกลี่ยให้เกิดข้อตกลงยินยอมร่วมกันระหว่างคู่พิพาท

โดยเร็ว ถ้าคู่พิพาททั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่พิพาท และให้ถือเอาข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลผูกพันคู่พิพาททั้งสองฝ่าย ในกรณีที่คู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาทนั้น

ข้อตกลงตามวรรคสี่ให้มีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชี การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตลอดจนค่าตอบแทนของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกคำบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวโดยให้นำกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้รับข้อพิพาทไว้พิจารณาให้อายุความในการฟ้องร้องคดีสะดุดหยุดลง นับแต่วันที่ยื่นข้อพิพาทจนถึงวันที่คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาทหรือวันที่คู่พิพาททำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน แล้วแต่กรณี

ความในมาตรานี้ให้ใช้กับเขตของกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 61/3 บรรดาความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอใด หากเป็นความผิดอันยอมความได้ และมิใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอม หรือแสดงความจำนง ให้นายอำเภอของอำเภอนั้นหรือปลัดอำเภอที่นายอำเภอดังกล่าวมอบหมายเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามควรแก่กรณี และเมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมเป็นหนังสือตามที่ไกล่เกลี่ยและปฏิบัติตามคำไกล่เกลี่ยดังกล่าวแล้ว ให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย ให้จำหน่ายข้อพิพาทนั้น แต่เพื่อประโยชน์ในการที่ผู้เสียหายจะไปดำเนินคดีต่อไป อายุความการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายอาญา ให้เริ่มนับแต่วันที่จำหน่ายข้อพิพาท

หลักเกณฑ์และวิธีในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.3.1 การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

(1) ในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทของประชาชนที่ ประกอบด้วยนายอำเภอ พนักงานอัยการประจำจังหวัดหรือปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งเป็นประธาน และบุคคลที่นายอำเภอโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อขึ้นโดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์เหมาะสมกับการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(2) คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ

(3) เรื่องที่พิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดินมรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 200,000 บาท หรือมากกว่านั้น ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(4) เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นและคู่พิพาทตกลงยินยอมให้ใช้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้คู่พิพาทแต่ละฝ่ายเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อตามวรรคสองฝ่ายละ 1คน เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

(5) ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทมีอำนาจหน้าที่รับฟังข้อพิพาทโดยตรงจากคู่พิพาท และดำเนินการไกล่เกลี่ยให้เกิดข้อตกลงยินยอมร่วมกันระหว่างคู่พิพาทโดยเร็ว

(6) ถ้าคู่พิพาททั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่พิพาท และให้ถือเอาข้อตกลงตามสัญญาประนีประนอมยอมความมีผลผูกพันคู่พิพาททั้งสองฝ่าย และให้มีผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ เช่น มีผลผูกพันคู่พิพาท และเมื่อพนักงานอัยการร้องต่อศาลย่อมบังคับได้ตามข้อตกลงนั้น โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้บังคับตามข้อตกลงเหมือนสัญญาประนีประนอมยอมความทั่วไป

(7) ถ้าคู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาท

(8) หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำบัญชี การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและการจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตลอดจนค่าตอบแทนของคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(9) ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการ และให้พนักงานอัยการดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกคำบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวโดยให้นำกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(10) เมื่อคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้รับข้อพิพาทไว้พิจารณา ให้อายุความในการฟ้องร้องคดีสะดุดหยุดลง นับแต่วันที่ยื่นข้อพิพาทจนถึงวันที่คณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทสั่งจำหน่ายข้อพิพาทในกรณีที่ไม่อาจตกลงกันได้ หรือวันที่คู่พิพาททำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในกรณีตกลงกันได้

(10) มาตรา 61/2 นี้ให้ใช้กับเขตของกรุงเทพมหานครด้วยโดยอนุโลม เช่น ผู้อำนวยการเขต พนักงานอัยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นประธาน ให้ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อ

2.3.2 การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางอาญา

(1) ความผิดที่มีโทษอาญาที่สามารถไกล่เกลี่ยกันได้ตามกฎหมายนี้ ได้แก่

(ก) ความผิดที่มีโทษทางอาญาที่เกิดขึ้นในเขตอำเภอใด อำเภอนั้นมีอำนาจหน้าที่ไกล่เกลี่ย โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาจะมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอนั้นหรือไม่

(ข) ต้องเป็นความผิดอันยอมความได้ ที่มิใช่เป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ

(ค) ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมหรือแสดงความจำนง

(2) ผู้ไกล่เกลี่ยได้แก่ นายอำเภอของอำเภอนั้นหรือปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย

(3) ผลของการไกล่เกลี่ย

(ก) เมื่อผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมเป็นหนังสือตามที่ไกล่เกลี่ยและปฏิบัติตามคำไกล่เกลี่ยแล้ว ให้คดีอาญาเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ข) ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย ให้จำหน่ายข้อพิพาท

(5) เพื่อประโยชน์ในการที่ผู้เสียหายจะไปดำเนินคดีต่อไป อายุความการร้องทุกข์ตามประมวลกฎหมายอาญา ให้เริ่มนับแต่วันที่จำหน่ายข้อพิพาท

(6) หลักเกณฑ์และวิธีในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.3.3 จุดเด่นของการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

(1) การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งกระทำโดยคณะบุคคล

(2) คู่พิพาทมีส่วนร่วมในการเลือกบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง

(3) ข้อพิพาททางแพ่งที่สามารถไกล่เกลี่ยได้มีทุนทรัพย์สูงกว่าการเปรียบเทียบความแพ่งของนายอำเภอ

(4) ในกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความแพ่ง คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการเพื่อให้พนักงานอัยการดำเนินการยื่นคำ

ร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกคำบังคับให้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล

(5) ข้อพิพาททางแพ่ง อายุความจะสะดุดหยุดลงในระหว่างการการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ส่วนข้อพิพาททางอาญาอายุความร้องทุกข์จะเริ่มนับตั้งแต่วันจำหน่ายข้อพิพาท

ข้อพิพาทแรงงาน	ข้อพิพาททางอาญา
● นายอำเภอเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่จะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจังหวัด ● การไกล่เกลี่ยของคณะบุคคลมีค่าตอบแทน ● การดำเนินการไกล่เกลี่ยตามกฎหมายนี้เทียบได้ใกล้เคียงกับการดำเนินการตาม**กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ**	
● อายุความสะดุดหยุดลงเมื่อคณะบุคคลรับข้อพิพาทไว้พิจารณา ถึงวันที่**จำหน่าย**ข้อพิพาท (กรณีไม่อาจตกลงกันได้) หรือทำสัญญาประนีประนอมยอมความ (กรณีตกลงกันได้)	● อายุความร้องทุกข์ (3 เดือน) เริ่มนับแต่วันที่จำหน่ายข้อพิพาท
● "อำเภอ" หมายความรวมถึง "เขต"ด้วย	●."อำเภอ" ไม่หมายความรวมถึง "เขต"
● ตกลงกันแล้ว ทำเป็น "สัญญาประนีประนอมยอมความ"	● ตกลงกันแล้ว ทำเป็น "หนังสือ"

2.4 คดีอาญาประเภทความผิดอันยอมความกันได้

2.4.1 ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา

ความผิดเกี่ยวกับการค้า

(1) ฐานเอาชื่อหรือยี่ห้อในทางการค้าของผู้อื่นมาใช้ (มาตรา 272)

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

(2) ฐานข่มขืนกระทำชำเรา (มาตรา 276 วรรคหนึ่ง)

(3) ฐานกระทำอนาจารธรรมดา (มาตรา 278)

(4) ฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร (มาตรา 284)

ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ

(5) ฐานทำให้เสื่อมเสียเสรีภาพ (มาตรา 309 วรรคหนึ่ง)

(6) ฐานหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นโดยเจตนา (มาตรา 310 วรรคหนึ่ง)

(7) ฐานหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นโดยประมาท (มาตรา 311 วรรคหนึ่ง)

ความผิดฐานเปิดเผยความลับ ได้แก่

(8) ฐานเปิดเผยความลับในจดหมาย (มาตรา 322)

(9) ฐานเปิดเผยความลับของผู้อื่นที่รู้มาโดยหน้าที่ (มาตรา 323)

(10) ฐานเปิดเผยความลับในทางอุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ (มาตรา 324)

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

(11) ฐานหมิ่นประมาทคนเป็น (มาตรา 326)

(12) ฐานหมิ่นประมาทคนตาย (มาตรา 327)

(13) ฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา (มาตรา 328)

ความผิดฐานฉ้อโกง

(14) ฐานฉ้อโกงธรรมดา (มาตรา 341)

(15) ฐานฉ้อโกงประกอบด้วยเหตุพิเศษ (มาตรา 342)

(16) ฐานหลอกลวงคนให้ไปทำงาน (มาตรา 344)

(17) ฐานสั่งซื้ออาหารหรือเข้าอยู่ในโรงแรมโดยไม่มีเงิน (มาตรา 345)

(18) ฐานชักจูงให้เด็กเบาปัญญาขายของโดยเสียเปรียบ (มาตรา 346)

(19) ฐานฉ้อโกงในเรื่องประกันวินาศภัย (มาตรา 347)

ความผิดฐานโกงเจ้าหนี้

(20) ฐานฉ้อโกงเจ้าหนี้ที่จำนำ (มาตรา 349)

(21) ฐานฉ้อโกงเจ้าหนี้ธรรมดา (มาตรา 350)

ความผิดฐานยักยอก ทั้งหมวด ได้แก่

(22) ฐานยักยอกทรัพย์ธรรมดา (มาตรา 352)

(23) ยักยอกทรัพย์ในฐานะเป็นผู้จัดการมรดกแทนเขา (มาตรา 353)

(24) ฐานยักยอกทรัพย์ในฐานะเป็นผู้จัดการทรัพย์ตามคำสั่งศาล (มาตรา 354)

(25) ฐานยักยอกทรัพย์เก็บของตก (มาตรา 355)

ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

(26) ฐานทำให้เสียทรัพย์ธรรมดา (มาตรา 358)

(27) ฐานทำให้เสียทรัพย์เกี่ยวกับการเกษตร (มาตรา 359)

ความผิดฐานบุกรุก

(28) ฐานบุกรุกตามธรรมดา (มาตรา 362)

(29) ฐานบุกรุกโดยย้ายเครื่องหมายสังหาริมทรัพย์ (มาตรา 363)

(30) ฐานเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในอาคารของคนอื่น (มาตรา 364)

ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ เฉพาะเมื่อผู้เสียหายและผู้ต้องหาเป็นพี่น้องกันหรือเป็นผู้สืบสันดานบุพการีกันตามมาตรา 71

(31) ฐานลักทรัพย์ธรรมดา (มาตรา 334)

(32) ฐานลักทรัพย์กรณีพิเศษ (มาตรา 335)

(33) ฐานวิ่งราวทรัพย์ (มาตรา 336 วรรคหนึ่ง)

(34) ฐานฉ้อโกง (มาตรา 343)

(35) ฐานรับของโจร (มาตรา 357)

(36) ฐานทำให้เสียทรัพย์ (มาตรา 360)

2.4.2 **ความผิดตามกฎหมายอื่น**

(37) ฐานออกเช็คโดยเจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็ค และฐานอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4

(38) ฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติมหรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 มาตรา 16

3. การคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

3.1 การอำนวยความเป็นธรรมด้านการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

3.1.1 การควบคุมการสอบสวนคดีอาญา

การควบคุมการสอบสวนคดีอาญาเป็นการใช้อำนาจตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 12.5 ดังนี้

(1) ในกรณีที่นายอำเภอเห็นเป็นการสมควรจะให้พนักงานสอบสวนในอำเภอมาชี้แจง พร้อมทั้งเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำ เร่งรัดให้ดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม

(2) ถ้าเห็นว่าการดำเนินการตาม (1) จะไม่ได้ผล นายอำเภอมีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนโดยสั่งให้พนักงานสอบสวน หรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวนคดีเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่านายอำเภอเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญาในเขตอำนาจของอำเภอ การที่จะสั่งการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคให้เป็นอันงดเว้นแต่ที่เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

3.1.2 การร่วมชันสูตรพลิกศพในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง

การร่วมชันสูตรพลิกศพในอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองเป็นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 150 วรรคสาม ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของ

ประชาชน โดยปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการปฏิบัติหน้าที่ชั้นสูตรพลิกศพของพนักงานฝ่ายปกครอง พ.ศ. 2543

3.2 การควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรม

3.2.1 ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน2549 ในด้านสังคมที่จะปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมประกอบกับกระทรวงมหาดไทยมีนโยบายในการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพการอำนวยความเป็นธรรมของกระทรวงมหาดไทยจังหวัดและอำเภอ ยึดถือความเป็นธรรม กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2523 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2523 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2525 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2536 (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2538 ได้กำหนดอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอและปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ในการเรียกสำนวนการสอบสวนมาตรวจพิจารณาและให้คำแนะนำ เร่งรัดให้ดำเนินการให้เป็นผลดีและเป็นไปในทางที่ชอบและเหมาะสม หากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้ผลจะเข้าควบคุมการสอบสวนโดยเข้าเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 18 วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญาในเขตท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ และกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท 0307.1/ว 3729 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเพื่อให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองปฏิบัติภารกิจในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข รักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและเป็นผลดีแก่ทางราชการ

กระทรวงมหาดไทยได้รับการประสานจากสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีการสอบสวนคดีฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ (คดีวิสามัญฆาตกรรม) มีหลายกรณีที่อาจทำให้เกิดความเคลือบแคลงในข้อเท็จจริงและกระทบต่อการอำนวยความยุติธรรมทั้งเป็นเรื่องที่สำคัญเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ดังนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความเป็นธรรมให้กับฝ่ายผู้ต้องหาที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ทำให้ตายและฝ่ายผู้ตาย

3.2.2 แนวทางปฏิบัติ

1. กรณีเกิดคดีฆาตกรรม ซึ่งความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ที่เรียกว่า "คดีวิสามัญฆาตกรรม" เป็นกรณีที่ผู้ทำให้ตายจะต้องมีเจตนาฆ่า โดยพิจารณาจากข้อหาที่ตั้งเป็นหลักและฐานความผิดนั้นจะต้องมีเจตนาฆ่า โดยให้พนักงานฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ซึ่งเข้าเวรชันสูตรพลิกศพและเป็นผู้ร่วมในการชันสูตรพลิกศพ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญามาตรา 150 วรรคสาม เป็นผู้รายงานโดยใช้สำเนาแบบรายงานเหตุเบื้องต้น (ชศ. 2 – ชศ. 6) และเขียนข้อความว่า **"วิสามัญฆาตกรรม"** ที่มุมบนด้านขวาของแบบรายงานฯ ใต้คำว่าแบบ ชศ. 2 – ชศ. 6 **ด้วยตัวหนังสือสีแดง** ทุกฉบับ ไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบโดยด่วน

2. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบรับรายงานตามสำเนาแบบรายงานเหตุเบื้องต้น (ชศ.2-ชศ.6) ในคดีวิสามัญฆาตกรรมแล้ว ให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุม การสอบสวนคดีดังกล่าวทุกคดี เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่เห็นสมควร รวมทั้งการสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว หรือจะสั่งให้เปลี่ยนตัวพนักงานสอบสวน หรือให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวนเรื่องนั้นด้วยก็ได้ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 18 วรรคท้าย และเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 140 มีอำนาจเกี่ยวกับการสอบสวนความผิดอาญาในเขตอำนาจของจังหวัด การที่จะสั่งแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงโดยอำนาจของผู้บังคับการตำรวจภูธร หรือผู้บัญชาการตำรวจภูธรให้เป็นอันงด เว้นแต่ที่เป็นอำนาจของอธิบดีกรมตำรวจ (ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ) ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 12.4 และให้ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0307.1/ว 3729 ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 โดยเคร่งครัด

3. ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมทำการสอบสวน ให้แต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองตำแหน่งตั้งแต่ปลัดอำเภอหรือเทียบเท่าขึ้นไปแห่งท้องที่ อำเภอที่เกิดเหตุ เป็นพนักงานสอบสวนร่วมกับฝ่ายตำรวจ พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองผู้นั้นต้องไม่เป็นผู้ร่วมชันสูตรพลิกศพตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตร 150 วรรคสาม

4. ให้ที่ทำการปกครองจังหวัด บันทึกลงในสารบบคดีอาญาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมในฐานะหัวหน้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

เพื่อใช้เป็นหลักฐานและจัดทำรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบโดยเร็ว และรายงานความคืบหน้าทุก 15 วัน จนกว่าการสอบสวนเสร็จสิ้นและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ สำหรับการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีวิสามัญฆาตกรรมให้ดำเนินการตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป หากมีปัญหาข้อขัดข้อง ให้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบ

3.3 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่แก้ไขเพิ่มเติม เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับพนักงานฝ่ายปกครอง

3.3.1 พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2550 แก้ไขมาตรา 133 ทวิ, 133 ตรี เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี ในบางคดีที่เป็นผู้เสียหายหรือพยานซึ่งใช้บังคับมาตั้งแต่วันที่ 29 ธันวาคม 2550 แล้ว ดังนี้

(1) การจดบันทึกคำร้องทุกข์ของเด็ก

(2) การถามปากคำเด็ก

(3) การให้เด็กชี้ตัวผู้ต้องหา

(4) การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก

โปรดดูมาตรา 124/1 มาตรา 133 ทวิ มาตรา 133 ตรี มาตรา 134/2 ซึ่งวิธีการโดยสรุปก็คือ ต้องมีวิธีพิเศษสำหรับเด็ก เช่น สถานที่ การมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย

3.3.2 พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2550

(1) เพิ่มเติม มาตรา 85/1 เกี่ยวกับการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ ซึ่งตัวไม่ใช่ทรัพย์สินที่ผู้ใดมิทำหรือมีไว้เป็นความผิด และไม่แสดงว่าเป็นพยานหลักฐานในคดี

(2) เพิ่มเติม เรื่องคดีวิสามัญฆาตกรรมโดยเพิ่มเติม มาตรา 150 วรรคสี่ และเป็นมาตรา 155/1 ให้ พนักงานอัยการเข้าร่วมทำสำนวนชันสูตรพลิกศพและทำสำนวนสอบสวนด้วย มาตรานี้จะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 5 กรกฎาคม 2551 เป็นต้นไป ซึ่งในคดีวิสามัญฆาตกรรมนี้กระทรวงมหาดไทยได้สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเข้าควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยทางหนึ่งด้วย

3.3.3 พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551

(1) แก้ไขมาตรา 13 เกี่ยวกับการใช้ล่ามสำหรับผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือพยานที่ไม่สามารถสื่อสารกันอย่างปกติได้

(2) เพิ่มมาตรา 131/1 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

(3.) เพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา 132 (1) การตรวจตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาที่เป็นหญิงต้องให้ผู้หญิงเป็นผู้ตรวจ

(4) เพิ่มเติมวรรคสี่และวรรคห้าของมาตรา 133 ความผิดเกี่ยวกับเพศ การถามปากคำผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิง ต้องให้พนักงานสอบสวนที่เป็นหญิงเป็นผู้สอบสวน

นอกจากนั้นก็มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลาย มาตรา ซึ่งเป็นเรื่องในขั้นตอนของศาล

3.3.4 พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม ป.วิ.อาญา (ฉบับที่ 29) พ.ศ. 2551 ไม่เกี่ยวกับพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองโดยตรง

4. การแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนร้องทุกข์

กระบวนงานแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้ (หนังสือกรมการปกครองที่ มท 0307.2/ว 22696 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2550)

4.1 **ส่วนรับเรื่อง** มีปลัดอำเภองานอำนวยความเป็นธรรมเป็นผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่

(1) ลงทะเบียนและรับเรื่องร้องเรียนที่ผ่านมาจากช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะร้องด้วยตนเอง ผ่านตัวแทน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) หรือมาจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐและลงทะเบียนรับเรื่องโดยแยกประเภทของเรื่องใน e-case เพื่อตรวจสอบและติดตามเรื่องได้

(2) ซักถามปัญหาจากราษฎร และตอบข้อซักถาม ชี้แจงแก่ผู้ร้องกรณีเป็นเรื่องที่สามารถชี้แจงได้ หรือแก้ไขปัญหาทันทีถ้าเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้ กรณีเป็นเรื่องเร่งด่วนให้รายงานนายอำเภอทันทีเพื่อพิจารณาสั่งการ

(3) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกรณีที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น หรือต้องทำร่วมกันหลายหน่วยงาน

(4) เสนอเรื่องร้องเรียน และเรื่องที่ดำเนินการแล้วต่อคณะทำงานกลั่นกรองที่อำเภอแต่งตั้ง

(5) แจ้งผลการพิจารณารับคำร้องเรียนให้แก่ผู้ร้องเรียนภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำร้องเรียนในกรณีทราบชื่อ และที่อยู่ของผู้ร้องเรียน และแจ้งผลการตรวจสอบเมื่อเรื่องยุติภายใน 5 วัน ทำการ

(6) จัดทำแบบสอบถามเชิงรุก เพื่อรับทราบความพึงพอใจของประชาชน

4.2 **คณะทำงานกลั่นกรองเรื่องราวร้องทุกข์** มีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายบริหารงานปกครองเป็นหัวหน้า หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน และปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานอำนวยความเป็นธรรม เป็นเลขานุการ มีหน้าที่

(1) วิเคราะห์และประเมินค่าเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ว่าสมควรจะรับไว้พิจารณาเพื่อตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขหรือไม่อย่างไร

(2) ตรวจสอบข้อมูลหรือแสวงหาข้อเท็จจริง เอกสารหลักฐานต่างๆ และเชิญเจ้าหน้าที่มาชี้แจงหรือให้มีข้อมูลแก่คณะทำงานฯ

(3) พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ที่ได้รับรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น แล้วเสนอความเห็นต่อนายอำเภอในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ฯ

(4) เร่งรัดการดำเนินการตามข้อร้องเรียนให้เสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันรับเรื่อง หากจำเป็นอาจขยายเวลาได้ครั้งละ 15 วัน ไม่เกิน 2 ครั้ง

4.3 การดำเนินการเชิงรุก

(1) จัดตั้งชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วระดับอำเภอ โดยมีปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมายเป็นหัวหน้าชุด เพื่อเป็นหน่วยเผชิญเหตุ กรณีจำเป็นและสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาได้ทันที รวมทั้งมีหน้าที่หาข่าวในพื้นที่ก่อนเกิดการร้องเรียน เพื่อพิจารณาหาแนวทางป้องกันแก้ไข

(2) จัดตั้งชุดปฏิบัติการระดับตำบลเพื่อออกไปรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชน และดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เสร็จสิ้นในพื้นที่แล้วรายงานผลให้ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอทราบ

(3)นายอำเภอให้ความสำคัญต่อการออกไปรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ของประชาชนในพื้นที่และดำเนินการแก้ไขตามแนวทางของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ หากพื้นที่ใดมีปัญหาเป็นกรณีพิเศษ เช่น มีผู้ได้รับความเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ให้นายอำเภอระดมสรรพกำลังเพื่อเข้าไปแก้ไขปัญหาถึงพื้นที่

ระบบข้อมูลปัจจุบันของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอสามารถตรวจได้ทางอินเตอร์เน็ตของกรมการปกครองในรูปของสรุปผลการดำเนินงาน (e-form) ซึ่งแสดงผลเป็นตัวเลขเป็นรายจังหวัด และผลการดำเนินการรายเรื่อง (e-case) โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องบันทึกข้อมูลเรื่องที่ได้รับร้องเรียนทั้งที่ร้องเรียนที่อำเภอหรือจากการออกปฏิบัติการเชิงรุกเป็นรายเรื่อง (e-case) โดยเร็วหรืออย่างน้อยภายในวันทำการที่ได้รับเรื่องร้องเรียน

สำหรับผลการดำเนินการตามข้อร้องเรียนให้บันทึกเมื่อได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดไปแล้วเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาระดับกรมและจังหวัดสามารถตรวจสอบและติดตามผลได้

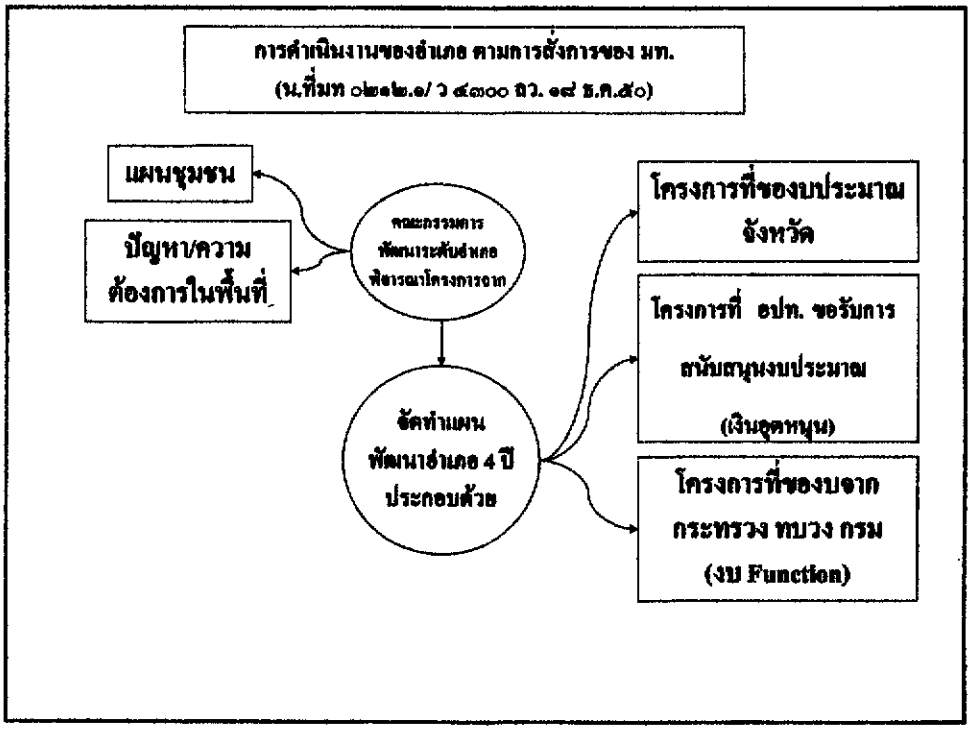
ทั้งนี้ อำเภอจะต้องปรับปรุงการแสดงผลข้อมูลการดำเนินการแก้ไขปัญหาตามข้อร้องเรียนในระบบคอมพิวเตอร์ทั้ง e-for m และ e-case ให้จังหวัดและกรมการปกครองสามารถเข้าตรวจดูได้โดยสะดวก และจังหวัดต้องตรวจสอบการบันทึกข้อมูลรายเรื่อง (e-case) ของอำเภอ หากพบว่าไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ให้แจ้งประสานอำเภอดำเนินการบันทึกข้อมูล ให้ถูกต้องครบถ้วน

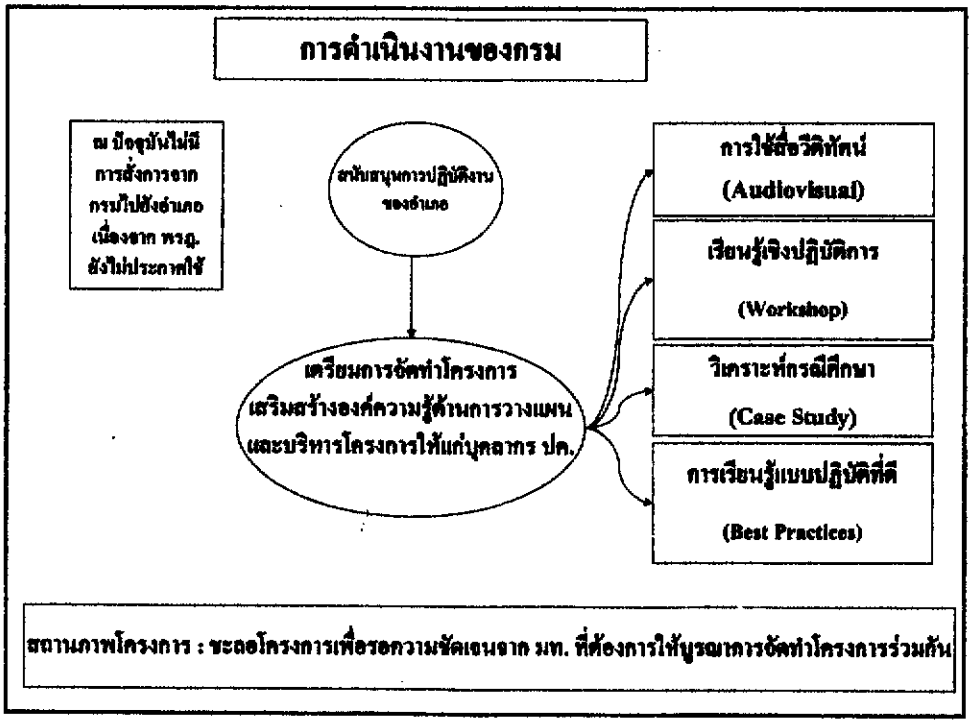
เปรียบเทียบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งกับข้อพิพาททางอาญา

ข้อพิพาททางแพ่ง	ข้อพิพาททางอาญา
เงื่อนไข (1) คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอ (2) เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับ (ก) ที่ดินมรดก (ข) ข้อพิพาททางแพ่งอื่นซึ่งไม่ใช่ที่ดินมรดกที่มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 200,000 บาท (ค) ข้อพิพาททางแพ่งอื่น ๆ ที่มีทุนทรัพย์เกิน 200,000 บาท ซึ่งต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (3) คู่พิพาทตกลงยินยอมให้มีการไกล่เกลี่ย	**เงื่อนไข** (1) ความผิดเกิดขึ้นในเขตอำเภอ (2) เป็นความผิดอาญาอันยอมความได้ ยกเว้นความผิดเกี่ยวกับเพศ (3) ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอม **หรือ** แสดงความจำนง
ผู้ไกล่เกลี่ย ประกอบด้วย (1) นายอำเภอ พนักงานอัยการประจำจังหวัด หรือปลัดอำเภอ เป็นประธาน (2) บุคคลซึ่งคู่พิพาทเลือกจากบัญชีรายชื่อที่นายอำเภอจัดทำขึ้น โดยเลือกฝ่ายละ 1 คน	**ผู้ไกล่เกลี่ย** คือ นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอที่นายอำเภอมอบหมาย
ผลของการไกล่เกลี่ย (1) ถ้าตกลงกันได้ ให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยข้อตกลงมีผลเช่นเดียวกับ "คำชี้ขาด" ของอนุญาโตตุลาการ เ (2) ถ้าคู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้จำหน่ายข้อพิพาท	**ผลของการไกล่เกลี่ย** (1) ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหายินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย คดีอาญาก็เป็นอันเลิกกันตาม ป.วิ.อาญา (2) ถ้าผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาไม่ยินยอมตามที่ไกล่เกลี่ย ให้จำหน่ายข้อพิพาท
หลักเกณฑ์ วิธีการไกล่เกลี่ย และค่าตอบแทนเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งในขณะนี้ (มี.ค.2551) ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงดังกล่าว	**หลักเกณฑ์และวิธีการไกล่เกลี่ย** เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งในขณะนี้ (มี.ค.2551) ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงดังกล่าว
ข้อสังเกต ● การดำเนินการไกล่เกลี่ยตามกฎหมายนี้ต้องมีกฎกระทรวงก่อน ● พระราชกฤษฎีกา**ไม่ใช่เงื่อนไข**ในการดำเนินการไกล่เกลี่ยตามกฎหมายนี้	**ข้อสังเกต** ● ต้องมีกฎกระทรวงก่อน ● พระราชกฤษฎีกาไม่เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา

การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ๔ ปี

การดำเนินงานของอำเภอ ตามการสั่งการของ มท.
(น.ที่มท ๐๒๑๒.๑/ ว ๔๓๐๐ ลว. ๑๙ ธ.ค.๕๐)
แผนชุมชน
ปัญหา/ความต้องการในพื้นที่
คณะกรรมการพัฒนาระดับอำเภอพิจารณาโครงการจาก
จัดทำแผนพัฒนาอำเภอ 4 ปี ประกอบด้วย
โครงการที่ของบประมาณจังหวัด
โครงการที่ อปท. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ (เงินอุดหนุน)
โครงการที่ของบจากกระทรวง ทบวง กรม (งบ Function)

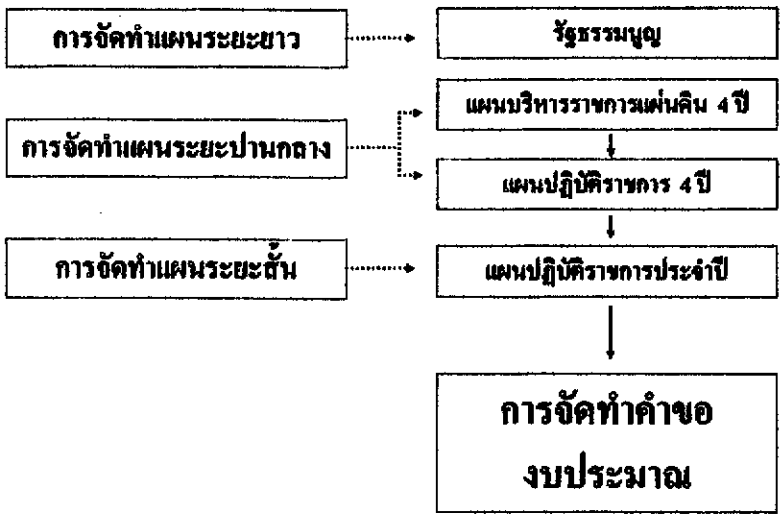

การดำเนินงานของกรม
ณ ปัจจุบันไม่มีการสั่งการจากกรมไปยังอำเภอ เนื่องจาก พรฎ. ยังไม่ประกาศใช้
สนับสนุนการปฏิบัติงานของอำเภอ
เตรียมการจัดทำโครงการ เสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการวางแผนและบริหารโครงการให้แก่บุคลากร ปค.
การใช้สื่อวิทัศน์ (Audiovisual)
เรียนรู้เชิงปฏิบัติการ (Workshop)
วิเคราะห์กรณีศึกษา (Case Study)
การเรียนรู้แบบปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
สถานภาพโครงการ : ขะลอโครงการเพื่อรอความชัดเจนจาก มท. ที่ต้องการให้บูรณาการจัดทำโครงการร่วมกัน

การจัดทำแผนปฏิบัติการ

แผนแบ่งออกเป็นทั้งสิ้น 3 ระยะ ได้แก่

1. การจัดทำแผนระยะยาว
2. การจัดทำแผนระยะปานกลาง
3. การจัดทำแผนระยะสั้น

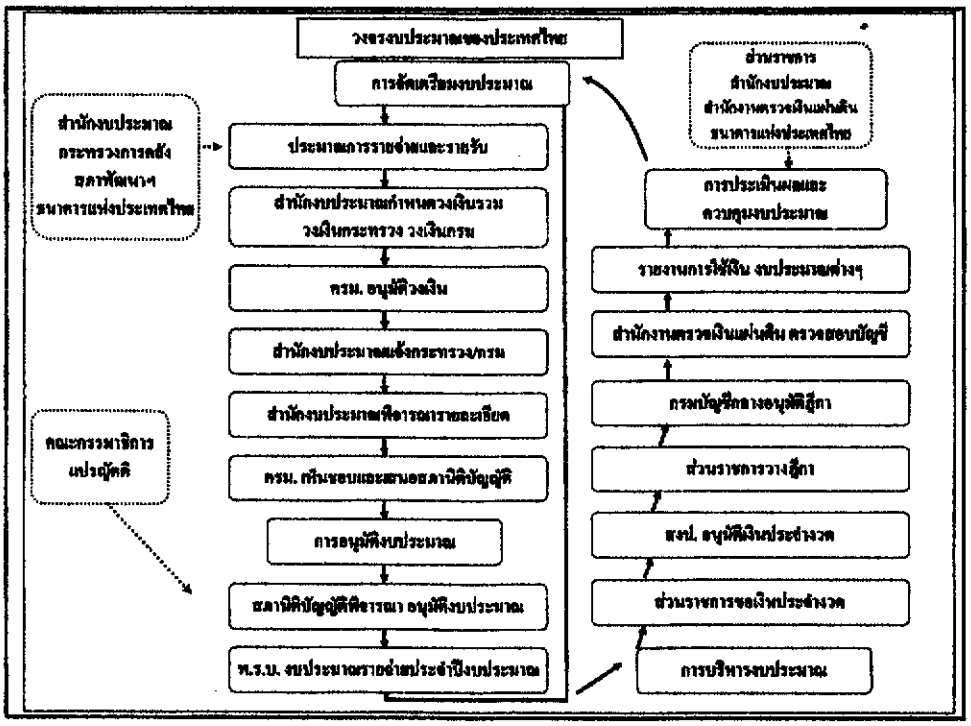
รูปแบบการจัดทำแผน

วงจรงบประมาณ (Budget Cycle)

วงจรงบประมาณของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget Preparation)**
2. **การอนุมัติงบประมาณ (Budget Adoption)**
3. **การบริหารงบประมาณ (Budget Execution)**
4. **การประเมินผลและการควบคุมงบประมาณ (Budget Evaluation and Control)**

1. การจัดเตรียมงบประมาณ (Budget Preparation)

1.1 แจ้งให้หน่วยงานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี
1.2 การกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี
1.3 จัดทำประมาณการรายรับ และคำของบประมาณรายจ่ายของหน่วยงาน
1.4 สำนักงบประมาณพิจารณาประมาณการรายรับ และคำของบประมาณรายจ่าย
1.5 เสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อสภา

2. การอนุมัติงบประมาณ (Budget Adoption)

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสภาผู้แทนราษฎรแบ่งเป็น 3 วาระ คือ
วาระที่ 1 รับหลักการ
วาระที่ 2 แปรญัตติ
วาระที่ 3 อนุมัติ

3. การบริหารงบประมาณ (Budget Execution)

- 3.1 ส่วนราชการขอเงินประจำงวด
- 3.2 สำนักงบประมาณพิจารณาอนุมัติเงินประจำงวด
- 3.3 การวางฎีกา
- 3.4 การเบิกจ่ายเงินประจำงวด

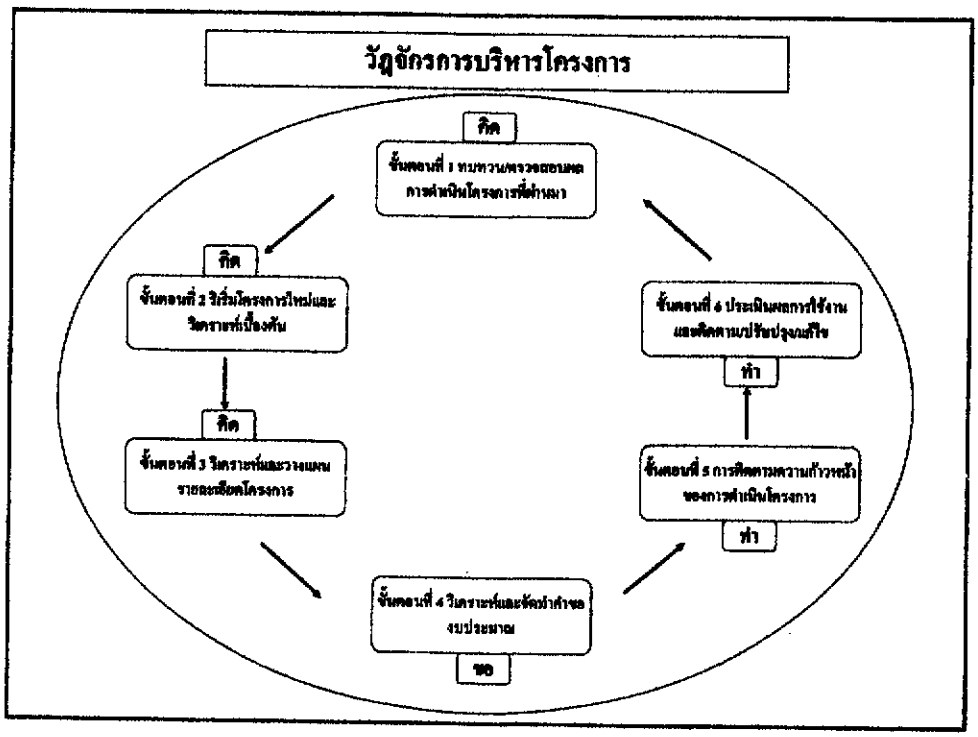
4. การประเมินผลและการควบคุมงบประมาณ (Budget Evaluation and Control)

- 4.1 การควบคุมของส่วนราชการที่ได้รับงบประมาณ
- 4.2 การควบคุมของสำนักงบประมาณ

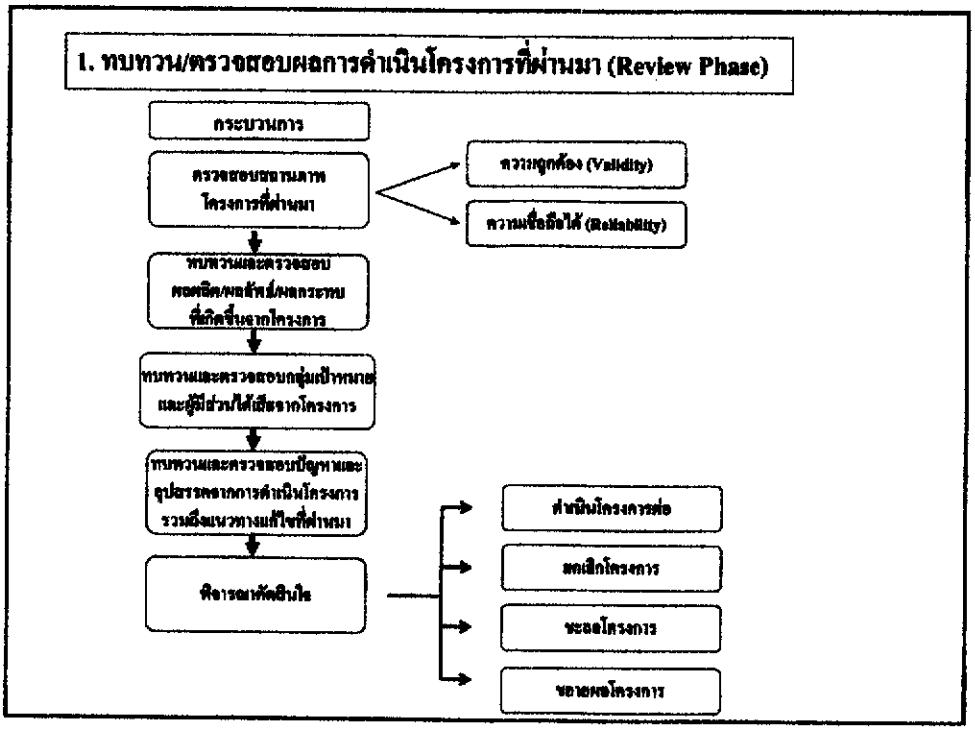
การบริหารโครงการสำหรับส่วนราชการ

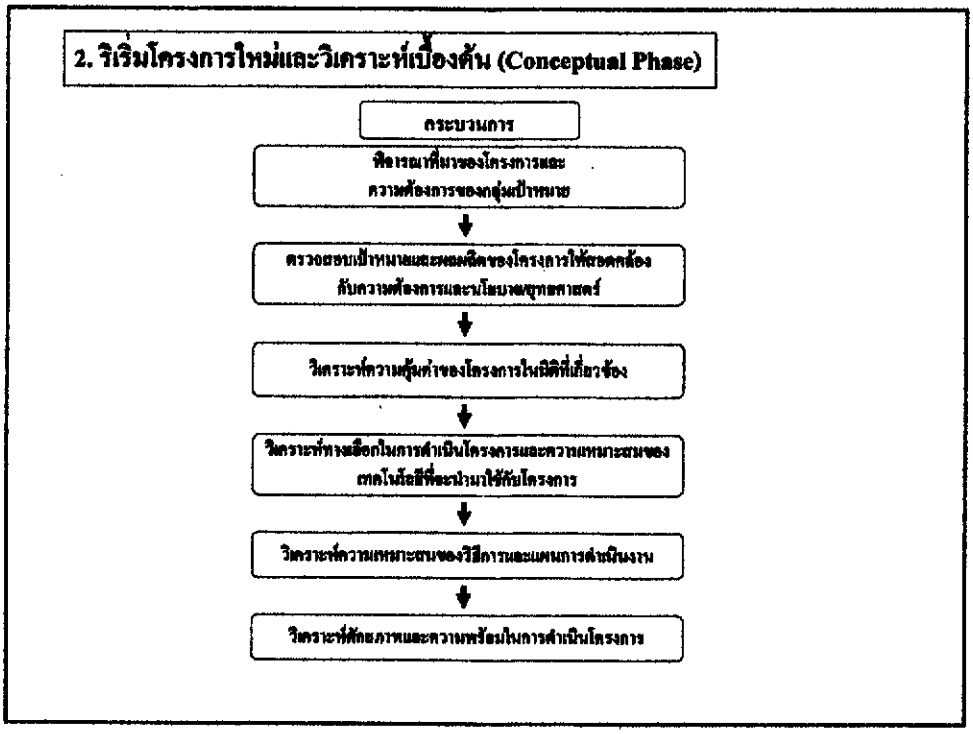
ขั้นตอนในการบริหารโครงการสำหรับส่วนราชการ ดังนี้

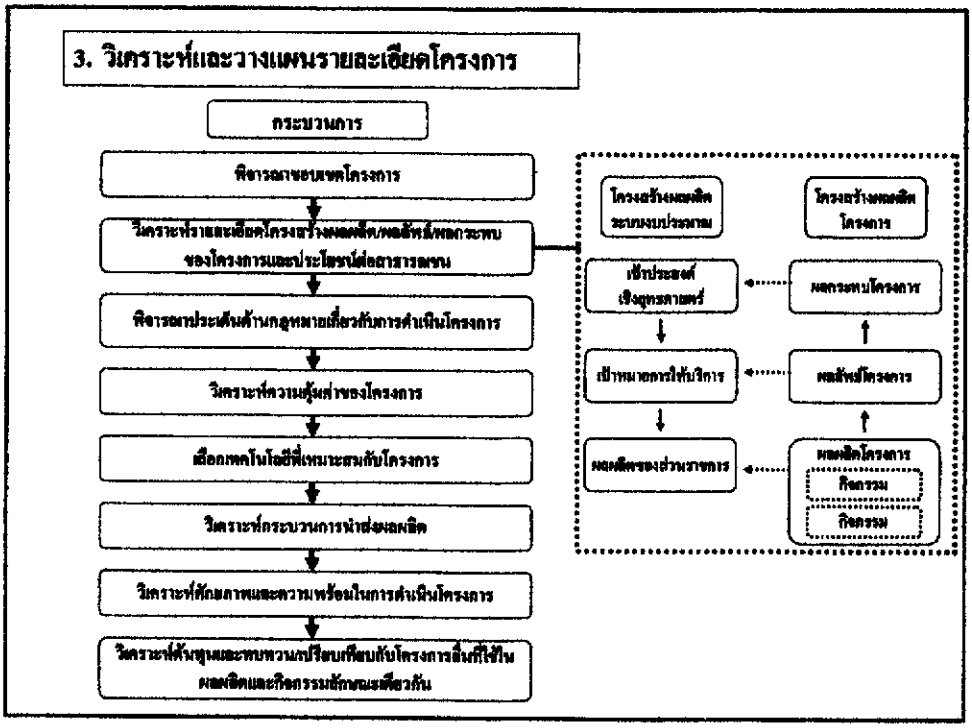
1. ทบทวน/ตรวจสอบผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา (Review Phase)
2. ริเริ่มโครงการใหม่และวิเคราะห์เบื้องต้น (Conceptual Phase)
3. วิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
4. วิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณ (Budget Allocation Phase)
5. ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ (Implementation Monitoring Phase)
6. ประเมินผลการใช้งานและการติดตาม/ปรับปรุง/แก้ไข (Utilization Phase)

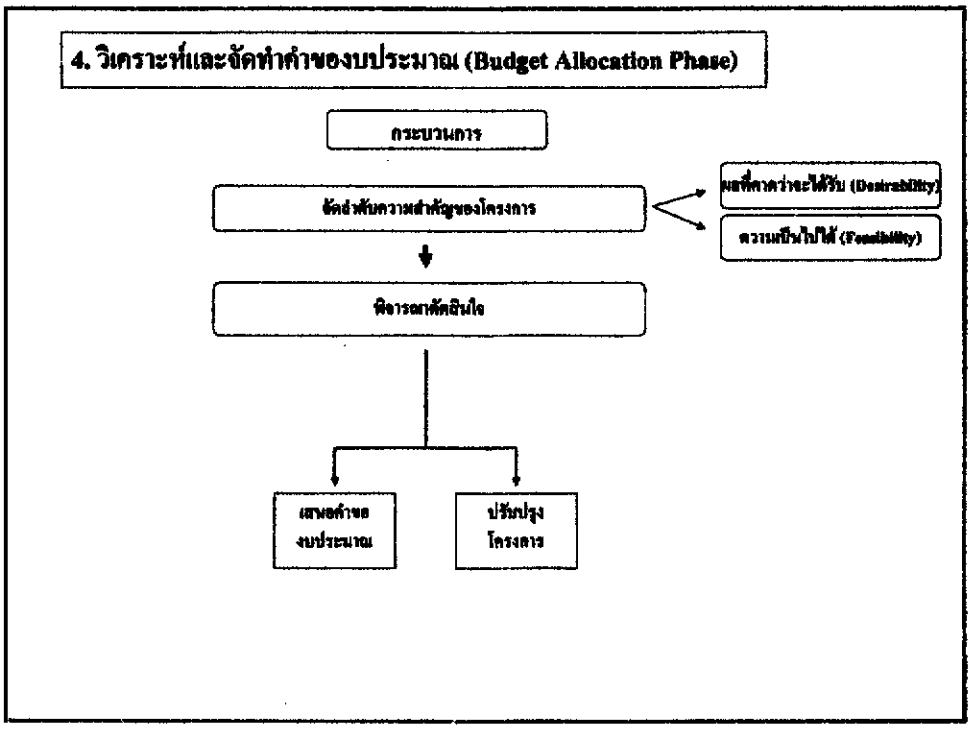

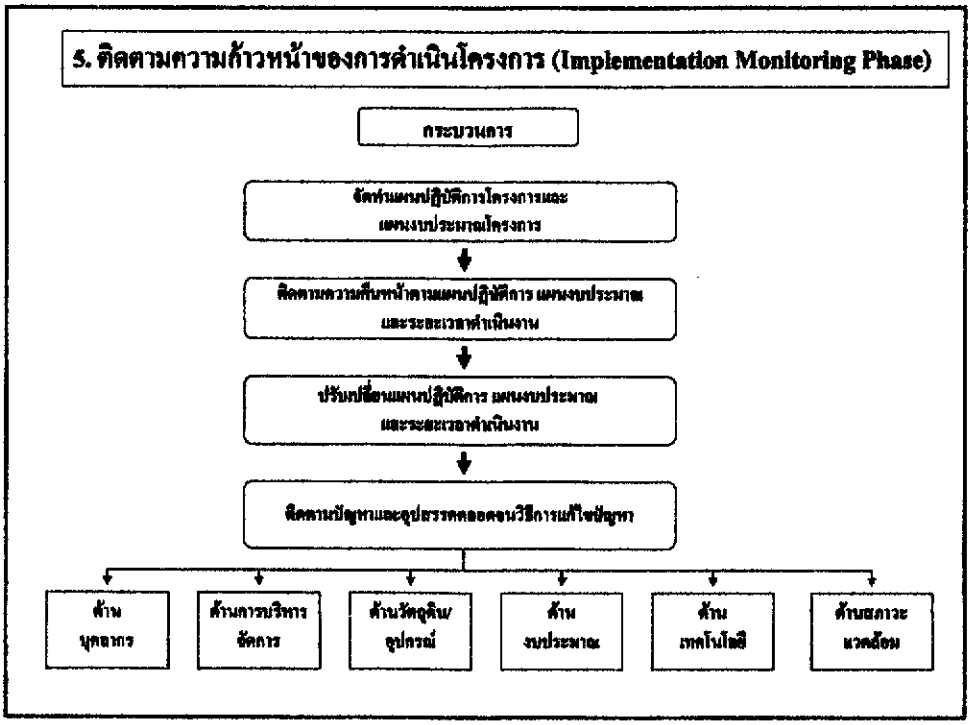

ภาพรวมขั้นตอนการบริหารโครงการสำหรับส่วนราชการ
ขั้นตอน
คำอธิบาย
ขั้นตอนที่ 1 ทบทวน/ตรวจสอบผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา
คิด
ขั้นตอนที่ 2 ริเริ่มโครงการใหม่และวิเคราะห์เบื้องต้น
ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และวางแผนรวมถึงเลือกโครงการ
ขอ
ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณ
ทำ
ขั้นตอนที่ 5 การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ
ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผลการใช้งานและติดตามปรับปรุงแก้ไข

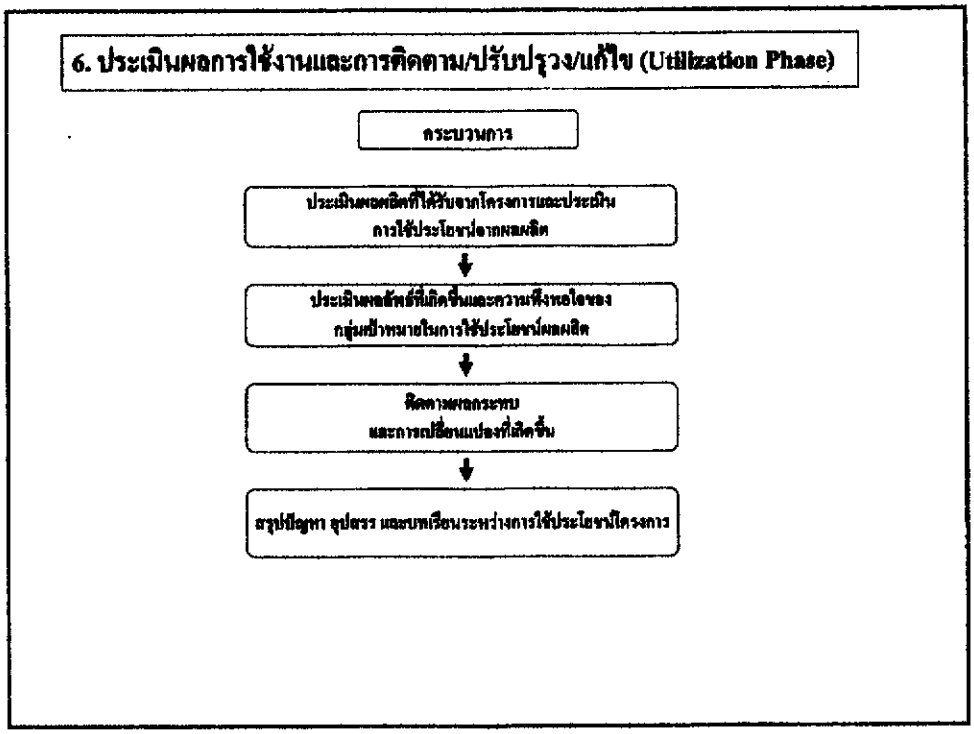

1. ทบทวน/ตรวจสอบผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา (Review Phase)
กระบวนการ
ตรวจสอบรายงานการโครงการที่ผ่านมา
ความถูกต้อง (Validity)
ความเชื่อถือได้ (Reliability)
ทบทวนและตรวจสอบผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ
ทบทวนและตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้เสียจากโครงการ
ทบทวนและตรวจสอบปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการ รวมถึงแนวทางแก้ไขที่ผ่านมา
พิจารณาตัดสินใจ
ดำเนินโครงการต่อ
ยกเลิกโครงการ
ระงับโครงการ
ขยายผลโครงการ

2. ริเริ่มโครงการใหม่และวิเคราะห์เบื้องต้น (Conceptual Phase)
กระบวนการ
พิจารณาที่มาของโครงการและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
ตรวจสอบเป้าหมายและผลผลิตของโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการและนโยบายยุทธศาสตร์
วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการในมิติที่เกี่ยวข้อง
วิเคราะห์ทางเลือกในการดำเนินโครงการและความเหมาะสมของเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้กับโครงการ
วิเคราะห์ความเหมาะสมของวิธีการและแผนการดำเนินงาน
วิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินโครงการ

3. วิเคราะห์และวางแผนรายละเอียดโครงการ
กระบวนการ
พิจารณาขอบเขตโครงการ
วิเคราะห์รายละเอียดโครงสร้างผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบของโครงการและประโยชน์ต่อสาธารณชน
พิจารณาประเด็นด้านกลุ่มหมายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการ
เลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับโครงการ
วิเคราะห์กระบวนการนำส่งผลผลิต
วิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมในการดำเนินโครงการ
วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนเปรียบเทียบกับโครงการอื่นที่ใช้ในผลผลิตและกิจกรรมลักษณะเดียวกัน
โครงสร้างผลผลิตระยะยาว
โครงสร้างผลผลิตโครงการ
เชิงประเด็นเชิงยุทธศาสตร์
ผลกระทบโครงการ
เป้าหมายการให้บริการ
ผลลัพธ์โครงการ
ผลผลิตของส่วนราชการ
ผลผลิตโครงการ
กิจกรรม
กิจกรรม

4. วิเคราะห์และจัดทำคำของบประมาณ (Budget Allocation Phase)
กระบวนการ
จัดลำดับความสำคัญของโครงการ
ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Desirability)
ความเป็นไปได้ (Feasibility)
พิจารณาตัดสินใจ
เสนอคำขอ งบประมาณ
ปรับปรุง โครงการ

5. ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ (Implementation Monitoring Phase)
กระบวนการ
จัดทำแผนปฏิบัติการโครงการและ แผนงบประมาณโครงการ
ติดตามความคืบหน้าตามแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน
ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ แผนงบประมาณ และระยะเวลาดำเนินงาน
ติดตามปัญหาและอุปสรรคตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหา
ด้าน บุคลากร
ด้านการบริหาร จัดการ
ด้านวัสดุดิบ/ อุปกรณ์
ด้าน งบประมาณ
ด้าน เทคโนโลยี
ด้านสภาวะ แวดล้อม

6. ประเมินผลการใช้งานและการติดตาม/ปรับปรุง/แก้ไข (Utilization Phase)
กระบวนการ
ประเมินผลผลิตที่ได้รับจากโครงการและประเมิน
การใช้ประโยชน์จากผลผลิต
ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นและความพึงพอใจของ
กลุ่มเป้าหมายในการใช้ประโยชน์ผลผลิต
ติดตามผลกระทบ
และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
สรุปปัญหา อุปสรรค และบทเรียนระหว่างการใช้ประโยชน์โครงการ

สรุปสาระสำคัญพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

(สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐
และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)

.....

๑. เพิ่มการกำหนดค่าธรรมเนียมในการดำเนินการเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรและการขอคัดสำเนาเอกสาร หรือคัดและรับรองสำเนาเอกสารสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย (มาตรา ๓)

๒. ปรับปรุงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรในเรื่องสำนักทะเบียน โดยให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางมีอำนาจประกาศจัดตั้ง ยุบ หรือควบรวมสำนักทะเบียนอำเภอหรือ สำนักทะเบียนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงสภาพแห่งความพร้อมและความสะดวกในการให้บริการ ประชาชน รวมตลอดถึงการไม่ซ้ำซ้อนและการประหยัด (มาตรา ๗)

๓. ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจะมอบอำนาจให้รองผู้อำนวยการทะเบียนกลาง หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการทะเบียนกลางปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการทะเบียนกลาง หรือจะมอบหมายให้ข้าราชการสังกัดกรมการปกครองช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดด้วยก็ได้ (มาตรา ๗)

๔. กรณีการดำเนินการทางทะเบียนราษฎรไม่ชอบด้วยกฎหมาย นายทะเบียนมีอำนาจ สั่งระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนไว้ก่อนที่จะรับฟังคำชี้แจงหรือโต้แย้งจากผู้อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของนายทะเบียน (มาตรา ๘)

๕. กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บข้อมูลหรือใช้ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เข้ามาหรืออาศัยอยู่ในราชอาณาจักรจัดส่งข้อมูลที่มีอยู่ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางตามที่ร้องขอ (มาตรา ๙)

๖. ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจอนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรได้เฉพาะข้อมูลที่ปรากฏในทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด ทะเบียนคนตาย หรือทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยเท่านั้น (มาตรา ๑๑)

๗. กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงในราชอาณาจักร คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางยินยอมให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเชื่อมโยงข้อมูลที่ปรากฏในทะเบียนอื่นนอกจากทะเบียนตามข้อ ๖ เฉพาะข้อมูลที่จำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ตามที่ รัฐมนตรีกำหนดก็ได้ (มาตรา ๑๒)

๘. การแจ้งการเกิด การแจ้งการตาย และการแจ้งการย้ายที่อยู่ จะแจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งแห่งท้องที่อื่นก็ได้ (มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมการแจ้งการเกิดเด็กในสภาพแรกเกิด เด็กไร้เดียงสาที่ถูกทอดทิ้ง และเพิ่มการแจ้งการเกิดเด็กเร่ร่อน และการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กดังกล่าว (มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕) ดังนี้

/ ๙.๑ กำหนดให้...

๙.๑ กำหนดให้ผู้ใดพบเด็กในสภาพแรกเกิดหรือเด็กไร้เดียงสาซึ่งถูกทอดทิ้งให้นำตัวเด็กไปส่งและแจ้งต่อพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งปฏิบัติงานในท้องที่ที่พบเด็กนั้นโดยเร็ว (มาตรา ๑๔)

๙.๒ กำหนดให้เด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้งซึ่งอยู่ในการอุปการะของหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ถ้าเด็กยังไม่ได้แจ้งการเกิดและไม่มีรายการบุคคลในทะเบียนบ้านให้หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้แจ้งการเกิด (มาตรา ๑๕)

๙.๓ กำหนดให้การพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องที่จัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตนให้เด็กไว้เป็นหลักฐานตามระเบียบผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด (มาตรา ๑๕)

๑๐. กำหนดวิธีการและเงื่อนไขการออกสูติบัตรสำหรับเด็ก โดยให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งรับแจ้งการเกิดและออกสูติบัตรเป็นหลักฐานแก่ผู้แจ้ง สำหรับเด็กที่ไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งออกสูติบัตรให้ตามแบบพิมพ์ที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด โดยให้ระบุสถานการณ์เกิดไว้ด้วย (มาตรา ๑๖)

๑๑. ให้กลุ่มบุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้สัญชาติไทยหรือให้แปลงสัญชาติไทยขอหนังสือรับรองการเกิดได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด (มาตรา ๑๗)

๑๒. แก้ไขเพิ่มเติมการจัดทำทะเบียนบ้านสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และเพิ่มการกำหนดให้จัดทำทะเบียนบ้านสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย และบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในราชอาณาจักร (มาตรา ๒๑)

๑๓. ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดให้มีทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยอื่นนอกจากคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๑๒ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๒๑)

๑๔. บ้านที่รื้อถอนโดยไม่แจ้งต่อนายทะเบียนผู้รับแจ้ง ให้จำหน่ายเลขประจำบ้านและทะเบียนบ้าน และแจ้งย้ายผู้มีรายชื่อในทะเบียนบ้านนั้นไปไว้ในทะเบียนบ้านกลาง (มาตรา ๒๒)

๑๕. แก้ไขอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

.....

ส่วนการทะเบียนราษฎร
สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
มีนาคม ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ

คำนำหน้านามหญิง

พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคำนำหน้านามหญิง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติคำนำหน้านามหญิง พ.ศ. ๒๕๕๑"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบการใช้คำนำหน้านามหญิงเป็นอย่างอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔ หญิงซึ่งมีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และยังไม่ได้จดทะเบียนสมรสให้ใช้คำนำหน้านามว่า "นางสาว"

มาตรา ๕ หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้ว จะใช้คำนำหน้านามว่า "นาง" หรือ "นางสาว" ได้ตามความสมัครใจ โดยให้แจ้งต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว

มาตรา ๖ หญิงซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้ว หากต่อมาการสมรสได้สิ้นสุดลงจะใช้คำนำหน้านามว่า "นาง" หรือ "นางสาว" ได้ตามความสมัครใจ โดยให้แจ้งต่อนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รักษาการตามตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การใช้คำนำหน้านามของหญิงที่จดทะเบียนสมรสแล้ว และหญิงที่จดทะเบียนสมรสแล้ว และต่อมาการสมรสได้สิ้นสุดลงต้องใช้คำนำหน้านามคำเดียว โดยมิอาจเลือกได้ตามความสมัครใจ ทำให้เกิดผลกระทบต่อหญิงดังกล่าวในการดำรงชีวิตประจำวัน อาทิ การประกอบอาชีพ การศึกษาของบุตร และการทำนิติกรรมต่าง ๆ ส่งผลให้การใช้คำนำหน้านามในลักษณะดังกล่าวของหญิงมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างทางเพศ สมควรกำหนดให้หญิงมีทางเลือกในการใช้คำนำหน้านามตามความสมัครใจซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการเลือกใช้นามสกุลตามกฎหมายว่าด้วยชื่อบุคคล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล

พ.ศ. ....

โดยที่ได้มีพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจดทะเบียนชื่อสกุล และค่าธรรมเนียมการออกหนังสือสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ..."

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๖

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๔ แบบพิมพ์คำขอ หนังสือสำคัญ หนังสืออนุญาต และหนังสือรับรอง ที่กล่าวไว้ในระเบียบนี้ให้เป็นไปตามแบบท้ายระเบียบนี้

หมวด ๑

การเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งและเปลี่ยนชื่อรอง

ข้อ ๕ ผู้มีสัญชาติไทยที่ประสงค์จะเปลี่ยนชื่อตัว ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) ตรวจสอบชื่อตัวที่ขอเปลี่ยนต้องไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม และไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อตัว ชื่อรองตามแบบ ช.๓/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง ตามแบบ ช.๓ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๖ ผู้มีสัญชาติไทยที่ประสงค์จะตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการตามข้อ ๕ วรรคหนึ่งโดยอนุโลม และตรวจสอบว่าชื่อรองที่ขอนั้นต้องไม่พ้องกับ

ชื่อสกุลของบุคคลอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งโดยได้รับความยินยอมของฝ่ายนั้นแล้ว ตามหนังสือยินยอมให้ใช้ชื่อสกุลเป็นชื่อรอง หรือกรณีบุตรใช้ชื่อสกุลเดิมของมารดาหรือบิดาเป็นชื่อรองของตน

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อตัว ชื่อรองตามแบบ ช.๓/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรองตามแบบ ช.๓ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๗ ผู้ใดประสงค์จะใช้ราชทินนามของตนเป็นชื่อตัวหรือชื่อรอง ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) เรียกสำเนาทะเบียนบัตรฐานันดรของผู้ยื่นคำขอ ซึ่งได้รับการรับรองจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ว่าได้รับ หรือเคยได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ และได้ออกจากบรรดาศักดิ์โดยมิได้ถูกถอดถอน

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อตัว ชื่อรองตามแบบ ช.๓/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง ตามแบบ ช.๓ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๘ คนต่างด้าวผู้ใดประสงค์จะขอหลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว เพื่อประกอบการขอแปลงสัญชาติ หรือขอกลับคืนสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในหลักฐานตามที่ทางราชการกำหนด และให้นายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวหรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้

(๒) ตรวจสอบหลักฐานคำขอแปลงสัญชาติหรือขอกลับคืนสัญชาติไทยและเหตุผล

(๓) ตรวจสอบเช่นเดียวกับข้อ ๕ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓)

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งในคำขอ โดยมีเงื่อนไขว่า อนุญาตต่อเมื่อได้รับการแปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทย แล้วให้บันทึกในทะเบียนรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว ตามแบบ ช. ๘/๑ และให้ออกหนังสือรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว ตามแบบ ช. ๘ เพื่อนำไปประกอบเรื่องการแปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทย และเมื่อคนต่างด้าวนั้นได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทยแล้ว ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่อีกครั้งหนึ่ง พร้อมหลักฐานการได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทย

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อตัว ชื่อรองตามแบบ ช.๓/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรองตามแบบ ช. ๓ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๒
การจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือชื่อสกุลใหม่

ข้อ ๙ ผู้มีสัญชาติไทยที่ประสงค์จะขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือขอตั้งชื่อสกุลใหม่ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) พิจารณาชื่อสกุลที่ขอว่า

ก. ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย หรือพระนามของพระราชินี

ข. ไม่พ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่ราชทินนามของตน ของบุพการีหรือของผู้สืบสันดาน

ค. ไม่ซ้ำกับชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว หรือชื่อสกุลในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล และฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

ง. ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

จ. มีพยัญชนะไม่เกินสิบพยัญชนะ เว้นแต่กรณีใช้ราชทินนามเป็นชื่อสกุล

ฉ. ไม่ต้องห้ามตามประกาศห้ามมิให้ผู้ที่ไม่ได้รับพระราชทานนามสกุลใช้ "ณ" นำชื่อสกุล ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘

ช. ไม่ต้องห้ามตามประกาศเพิ่มเครื่องหมายนามสกุลสำหรับราชตระกูล ลงวันที่ ๑ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘

ซ. ไม่ต้องห้ามตามประกาศห้ามมิให้เอานามพระมหานคร และไม่ให้เอาศัพท์ที่ใช้เป็นพระบรมนามาภิไธย มาใช้เป็นนามสกุล ลงวันที่ ๒ มีนาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๘

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๒/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หากไม่อนุญาต ให้นายทะเบียนแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล

ข้อ ๑๐ คนต่างด้าวผู้ใดประสงค์จะขอหลักฐานการขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล เพื่อประกอบการขอแปลงสัญชาติหรือขอกลับคืนสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในหลักฐานตามที่ทางราชการกำหนด และให้นายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้

(๒) ตรวจสอบหลักฐานคำขอแปลงสัญชาติหรือขอกลับคืนสัญชาติไทยและเหตุผล

(๓) ตรวจสอบเช่นเดียวกับ ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓)

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งในคำขอโดยมีเงื่อนไขว่าอนุญาตต่อเมื่อได้รับการแปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทย แล้วให้บันทึกในทะเบียนรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าว ตามแบบ ช. ๙/๑ และให้ออกหนังสือรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าวตามแบบ ช.๙

เมื่อคนต่างด้าวนั้นได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทยแล้ว ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่อีกครั้งหนึ่ง พร้อมหลักฐานการได้รับอนุญาตให้แปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทย เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอ แล้วให้บันทึกในทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หากไม่อนุญาต ให้นายทะเบียนแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล

ข้อ ๑๑ ผู้ใดจะขอใช้ราชทินนามของตนเป็นชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) เรียกสำเนาทะเบียนบัตรฐานันดรของผู้ยื่นคำขอ ซึ่งได้รับการรับรองจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๔) บันทึกปากคำผู้ยื่นคำขอในแบบ ปค.๑๔ให้ปรากฏประเด็นดังนี้

ก. ชื่อตัวและชื่อสกุลเดิมของผู้ขอ และที่อยู่ปัจจุบัน

ข. ตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ประจำอยู่ของผู้ขอ หากออกจากราชการแล้วให้แจ้งตำแหน่งหน้าที่ราชการครั้งสุดท้ายของผู้ขอ

ค. ผู้ขอต้องอยู่ในบรรดาศักดิ์ มิได้ถูกถอดหรือได้รับพระบรมราชานุญาตให้ลาออกจากบรรดาศักดิ์แล้ว

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้บันทึกความเห็นเสนอไปยังนายทะเบียนจังหวัด เพื่อเสนอนายทะเบียนกลาง ให้นายทะเบียนกลางนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนำความกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว ให้นายทะเบียนกลางแจ้งนายทะเบียนจังหวัด เพื่อแจ้งนายทะเบียนท้องที่ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอมายื่นคำขอตามแบบ ช.๑ อีกครั้งหนึ่ง และ

ให้นายทะเบียนท้องที่บันทึกในทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หากไม่อนุญาต ให้นายทะเบียนแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล

ข้อ ๑๒ ผู้ใดจะขอใช้ราชทินนามของบุพการีหรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ให้นายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการตามข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และบันทึกปากคำผู้ยื่นคำขอในแบบ ปค.๑๔ ให้ปรากฏประเด็นดังนี้

(๑) ชื่อตัว ชื่อสกุลเดิมของเจ้าของราชทินนาม และที่อยู่ปัจจุบัน

(๒) ตำแหน่งหน้าที่ราชการที่ประจำอยู่ของเจ้าของราชทินนาม หากออกจากราชการแล้วให้แจ้งตำแหน่งหน้าที่ราชการครั้งสุดท้ายของเจ้าของราชทินนาม

(๓) ต้องแสดงหลักฐานความสัมพันธ์ระหว่างผู้ยื่นคำขอใช้ราชทินนามกับบุพการีหรือผู้สืบสันดานซึ่งเป็นเจ้าของราชทินนาม เช่น สำเนาสูติบัตร หรือ สำเนาทะเบียนบ้าน

(๔) บุพการีหรือผู้สืบสันดานซึ่งเป็นเจ้าของราชทินนาม จะต้องคงอยู่ในบรรดาศักดิ์ มิได้ถูกถอดหรือได้รับพระบรมราชานุญาตให้ลาออกจากบรรดาศักดิ์แล้ว

(๕) นอกจากผู้ยื่นคำขอแล้ว ยังมีบุพการีหรือผู้สืบสันดานอื่นอีกหรือไม่ หากมียังคงมีชีวิตอยู่กี่คนและทุกคนได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้ยื่นคำขอใช้ราชทินนามดังกล่าวแต่เพียงผู้เดียว

(๖) หากผู้ยื่นคำขอได้รับพระราชทานบรมราชานุญาตให้ใช้ราชทินนามเป็นชื่อสกุลใหม่แล้ว จะยินยอมอนุญาตให้ญาติพี่น้องอื่นที่ประสงค์จะขอใช้ชื่อสกุลดังกล่าว เป็นผู้ขอร่วมใช้ชื่อสกุลหรือไม่

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๑ วรรคสอง

หมวด ๓
การเปลี่ยนชื่อสกุลโดยการร่วมใช้ชื่อสกุล

ข้อ ๑๓ ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลผู้ใด จะอนุญาตให้ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุลของตนก็ได้ โดยให้เจ้าของชื่อสกุลที่จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือตั้งชื่อสกุลใหม่ไว้แล้ว ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ พร้อมหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช.๒ ของตนต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอ และหลักฐานดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอของผู้ยื่นคำขอและผู้ขอร่วมใช้ชื่อสกุลกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) ตรวจสอบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๒

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอ แล้วให้บันทึกในทะเบียนอนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล ตามแบบ ช. ๖/๑ และให้ออกหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๖ ให้แก่เจ้าของชื่อสกุล เพื่อมอบให้แก่ผู้ที่จะขอร่วมใช้ชื่อสกุล

ข้อ ๑๔ กรณีที่ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลตายแล้ว หรือศาลมีคำสั่งถึงที่สุดว่าเป็นผู้สาบสูญ ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลในลำดับที่ใกล้ชิดที่สุดซึ่งยังมีชีวิตอยู่ และใช้ชื่อสกุลนั้นจะอนุญาตให้ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุลของตนให้ยื่นคำขอตามแบบ ช. ๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมแสดงหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๒ ของเจ้าของชื่อสกุลและหลักฐานทางราชการที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุลได้ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น ทะเบียนสมรส ทะเบียนรับรองบุตร คำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นบุตร เป็นต้น

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอ แล้วให้บันทึกในทะเบียนรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล ตามแบบ ช. ๗/๑ และให้ออกหนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๗

ข้อ ๑๕ ผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล จะอนุญาตให้ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุลของตนก็ได้ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ พร้อมหนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๗ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอ และหลักฐานดังกล่าวแล้ว เห็นว่าถูกต้อง ให้ดำเนินการตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และข้อ ๑๓ วรรคสอง

ข้อ ๑๖ ผู้ขอร่วมใช้ชื่อสกุลที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช. ๖ แล้ว ให้ยื่นคำขอร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช. ๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช. ๖ เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอ และหลักฐานดังกล่าว ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) ตรวจสอบหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล ตามแบบ ช.๖

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๔
การเปลี่ยนชื่อสกุลโดยการสมรส

ข้อ ๑๗ คู่สมรสที่ประสงค์จะใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่ง หรือใช้ชื่อสกุลเดิมของตน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) เรียกตรวจหลักฐานการสมรส

(๓) เรียกบันทึกข้อตกลงตามเงื่อนไขการสมรส กรณีใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่ง

(๔) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕

ข้อ ๑๘ กรณีคู่สมรสเปลี่ยนแปลงข้อตกลงในการใช้ชื่อสกุลในภายหลัง ให้คู่สมรสยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๕ ฉบับใหม่ และเรียกแบบ ช.๕ ฉบับเดิมคืน ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๙ กรณีคู่สมรสฝ่ายใดจะกลับมาใช้ชื่อสกุลเดิมของตน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการตามข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๔) เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕ ฉบับใหม่ และเรียกแบบ ช.๕ ฉบับเดิมคืน ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๕
การเปลี่ยนชื่อสกุลเมื่อการสมรสสิ้นสุดลง

ข้อ ๒๐ เมื่อการสมรสสิ้นสุดลงโดยการหย่า หรือโดยคำพิพากษาของศาล ให้คู่สมรสซึ่งใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่งต้องกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตน โดยยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) เรียกตรวจหลักฐานการสมรส และการสิ้นสุดการสมรส เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบสำคัญการหย่า หรือคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล แล้วแต่กรณี

(๓) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร และฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้องให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕ ฉบับใหม่ และเรียกแบบ ช.๕ ฉบับเดิมคืน

ข้อ ๒๑ เมื่อการสมรสสิ้นสุดลงโดยการตาย คู่สมรสซึ่งใช้ชื่อสกุลของอีกฝ่ายหนึ่ง หากจะสมรสใหม่ ต้องกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนโดยยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ พร้อมหลักฐานการตายของคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการตามข้อ ๒๐ โดยอนุโลม

หมวด ๖
การเปลี่ยนชื่อสกุลด้วยเหตุอื่น

ข้อ ๒๒ ผู้ใดประสงค์จะเปลี่ยนชื่อสกุลด้วยเหตุอื่น นอกจากที่กล่าวมาแล้วให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) เรียกตรวจหลักฐานการขอเปลี่ยนชื่อสกุล เช่น หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒) หนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๔) หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕) สำเนาทะเบียนรับรองบุตร (ค.ร.๑๑) สำเนาทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (ค.ร.๑๔) สำเนาทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม(ค.ร.๑๗) หรือหลักฐานเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

(๓) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรและฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว

(๔) หากมีหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล แบบ ช.๕ ฉบับเดิม ให้เรียกคืน

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วให้บันทึกในทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุลตามแบบ ช.๕/๑ และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๕ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

กรณีมีการขอเปลี่ยนชื่อสกุลเพราะเหตุอื่นในครั้งต่อไป ให้นายทะเบียนดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และให้ออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล ตามแบบ ช.๕ ฉบับใหม่ และเรียกแบบ ช.๕ ฉบับเดิมคืน ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

หมวด ๗
การอุทธรณ์

ข้อ ๒๓ กรณีนายทะเบียนท้องที่สั่งไม่รับจดทะเบียนชื่อสกุล และผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนชื่อสกุลประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่ง ให้ผู้ยื่นคำขออุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือ โดยระบุข้อโต้แย้ง และข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายอ้างอิงประกอบด้วย ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาคำอุทธรณ์ และรายงานความเห็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิงและข้อพิจารณาหรือข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจผ่านนายทะเบียนจังหวัดถึงนายทะเบียนกลางโดยเร็ว

ข้อ ๒๔ กรณีนายทะเบียนท้องที่สั่งไม่อนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัว ตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง หรือร่วมใช้ชื่อสกุล หรือเปลี่ยนชื่อสกุล ให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งในคำขอตามแบบ ช.๑ ให้ผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล และหากผู้ยื่นคำขอประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ ให้ผู้ยื่นคำขออุทธรณ์เป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยระบุข้อโต้แย้ง และข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายอ้างอิงประกอบด้วย และให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาคำอุทธรณ์ และแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ โดยให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาทบทวนคำสั่งได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่ง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นไปในทางใด ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มภาระหรือลดภาระหรือใช้ดุลพินิจแทนในเรื่องความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครองหรือมีข้อกำหนดเป็นเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ในกรณีเห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

หากนายทะเบียนท้องที่ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังนายทะเบียนจังหวัด ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และให้นายทะเบียนจังหวัดพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนจังหวัดมีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลา ในการนี้ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลา

หมวด ๘
การจำหน่ายชื่อรอง และชื่อสกุล

ข้อ ๒๕ กรณีนายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอตามแบบ ช.๑ เพื่อขอจำหน่ายชื่อรองที่ได้อนุญาตตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรองไว้ ให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๓) ตรวจสอบหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง แบบ ช.๓ หรือหลักฐานเอกสารที่แสดงการตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตจำหน่ายชื่อรองในคำขอ แล้วให้บันทึก "หมายเหตุจำหน่าย ตามคำขอที่...../.....ลงวันที่....."ในทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง ตามแบบ ช.๓/๑ หรือ ต้นขั้วตามแบบ ช.๓ เดิม และเรียกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรองตามแบบ ช.๓ หรือหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อรอง ตามแบบ ช. ๓ เดิมคืน กรณีหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง ตามแบบ ช.๓ หรือหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว หรือชื่อรอง ตามแบบ ช. ๓ เดิมสูญหายให้เรียกหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายแทน และสำเนาคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อเป็นหลักฐาน

ข้อ ๒๖ กรณีการยื่นคำขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ตามข้อ ๕ หากปรากฏหลักฐานเอกสารว่าผู้ยื่นคำขอเคยมีการจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลไว้ ให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อแจ้งผู้ที่ใช้ชื่อสกุล หรือร่วมใช้ชื่อสกุลทั้งหมดนั้นทราบ เพื่อเปลี่ยนกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมตามหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลที่มีการแก้ไขไว้หรือร่วมใช้ชื่อสกุลที่เคยมีการจดทะเบียนไว้ เมื่อปรากฏว่าผู้ที่ใช้ชื่อสกุล หรือร่วมใช้ชื่อสกุลทั้งหมดนั้น ได้กลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอกรอกรายการเพิ่มในคำขอตามแบบ ช. ๑ ว่า "ขอจำหน่ายชื่อสกุล " " ตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล(ช.๒) เล่มที่ .....ฉบับที่.....หรือเลขที่...../.....ลงวันที่ .....ออกที่.....จังหวัด....." เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้นายทะเบียนท้องที่จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยดำเนินการตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสองโดยอนุโลม พร้อมให้บันทึกจำหน่ายชื่อสกุลโดย "หมายเหตุ จำหน่ายตามคำขอที่...../..... วันที่....." ในทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช. ๒/๑ หรือต้นขั้วแบบ ช.๒ เดิมและเรียกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช. ๒ คืน กรณีหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช. ๒ สูญหาย ให้เรียกหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายแทน

หากมีผู้ใช้ชื่อสกุล หรือร่วมใช้ชื่อสกุลที่ต้องดำเนินการจำหน่ายชื่อสกุลตามวรรคหนึ่ง มีความประสงค์จะใช้ชื่อสกุลนั้นต่อไป ให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องที่ เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้รับแจ้งแล้ว ให้ผู้ยื่นคำขอกรอกรายการเพิ่มในคำขอตามแบบ ช. ๑ ว่า "ขอจำหน่ายสิทธิการเป็นเจ้าของชื่อสกุล " " ตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล(ช.๒) เล่มที่ .....ฉบับที่.....หรือเลขที่...../.....ลงวันที่ .....ออกที่.....จังหวัด....." เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง

ให้นายทะเบียนท้องที่จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยดำเนินการตามข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสองโดยอนุโลม พร้อมบันทึก" หมายเหตุ ผู้เป็นเจ้าของชื่อสกุล ".....”นี้ ได้จำหน่ายสิทธิการเป็นเจ้าของชื่อสกุลดังกล่าว เนื่องจากได้รับอนุญาตจดทะเบียนชื่อสกุล ".....”ใหม่แล้ว ตามคำขอที่...../.....วันที่..... " ในทะเบียนชื่อสกุล ตามแบบ ช. ๒/๑ หรือต้นขั้วแบบ ช.๒ เดิม และเรียกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช. ๒ คืน กรณีหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุลตามแบบ ช. ๒ สูญหาย ให้เรียกหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายแทน

เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้จำหน่ายชื่อสกุลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้แจ้งนายทะเบียนกลางทราบโดยเร็ว เพื่อจำหน่ายชื่อสกุลดังกล่าวในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ กรณีผู้ร่วมใช้ชื่อสกุลมีความประสงค์จะขอจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ตามข้อ ๕ หรือร่วมใช้ชื่อสกุลใหม่ตามข้อ ๑๖ ให้ยื่นคำขอพร้อมหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอเพื่อแจ้งผู้ใช้ชื่อสกุลตามผู้ยื่นคำขอทั้งหมดทราบเพื่อเปลี่ยนชื่อสกุลกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมตามหลักฐานการเปลี่ยนชื่อสกุลที่มีการแก้ไขไว้ เมื่อปรากฏว่าผู้ใช้ชื่อสกุลนั้นทั้งหมดได้กลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมเรียบร้อยแล้ว และนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ก็ให้ผู้ยื่นคำขอกรอกรายการเพิ่มในคำขอตามแบบ ช.๑ ว่า "ขอจำหน่ายการร่วมใช้ชื่อสกุล " " ตามหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล(ช.๔) เล่มที่ .....ฉบับที่.....หรือเลขที่...../.....ลงวันที่.....ออกที่.....จังหวัด....." เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้นายทะเบียนท้องที่จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลใหม่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยดำเนินการตาม ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง หรืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล ตามข้อ ๑๖ วรรคหนึ่งและวรรคสองแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม พร้อมให้นายทะเบียนท้องที่บันทึก " หมายเหตุจำหน่ายการร่วมใช้ชื่อสกุล ตามคำขอที่...../.....วันที่....." ในทะเบียนร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔/๑หรือต้นขั้วแบบ ช. ๔ เดิม และเรียกหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔ คืน กรณีหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุลตามแบบ ช.๔ สูญหาย ให้เรียกหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหายแทน

เมื่อนายทะเบียนท้องที่ได้จำหน่ายชื่อสกุลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้แจ้งนายทะเบียนกลางทราบโดยเร็ว เพื่อจำหน่ายชื่อสกุลดังกล่าวในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล

หมวด ๕
การจัดเก็บข้อมูลและรายงาน

ข้อ ๒๘ เมื่อได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกทะเบียนหรือบันทึกเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุลไว้แล้ว ให้นายทะเบียนท้องที่จัดเก็บข้อมูลไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลและให้นายทะเบียนจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความถูกต้องของการรับจดทะเบียนและการบันทึกทะเบียนรวมทั้งการบันทึกเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุล จากฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลภายในวันที่ห้าของทุกเดือน หากพบข้อบกพร่องให้แจ้งนายทะเบียนท้องที่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

ข้อ ๒๙ ให้นายทะเบียนกลางตรวจสอบข้อมูลการจดทะเบียน การบันทึกทะเบียนและการบันทึกเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับชื่อตัว ชื่อรองและชื่อสกุล ในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลที่นายทะเบียนท้องที่บันทึกไว้หากพบข้อบกพร่องให้แจ้งนายทะเบียนท้องที่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้นายทะเบียนจังหวัดทราบด้วย

ข้อ ๓๐ การแจ้งตามข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ ให้แจ้งผ่านระบบคอมพิวเตอร์

หมวด ๑๐
การขอใบแทน การทำสำเนาและรับรองสำเนารายการทะเบียนชื่อบุคคล

ข้อ ๓๑ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้นายทะเบียนท้องที่ออกใบแทนหนังสือสำคัญ เนื่องจากหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง (ช. ๓) หรือหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒) หรือหนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๔) หรือหนังสือแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕) ชำรุดในสาระสำคัญ หรือสูญหาย ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร

(๓) ตรวจสอบหลักฐานการจดทะเบียนกับฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล หรือการออกหนังสือสำคัญ

(๔) บันทึกปากคำผู้ยื่นคำขอในแบบ ปค.๑๔

(๕) เรียกหลักฐานการแจ้งความเอกสารสูญหาย กรณีหนังสือสำคัญสูญหาย

เมื่อนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอแล้วลงรายการของผู้ได้รับอนุญาตตามหลักฐานเดิม ส่วนเลขลำดับของเล่มที่.....ฉบับที่.....หรือเลขที่...../.....ให้ใช้เลขใบแทนใหม่ และวันที่ออกหนังสือสำคัญให้ลงวันที่ที่ออกใบแทน แล้วลงลายมือชื่อในทะเบียนและหนังสือสำคัญนั้น พร้อมให้หมายเหตุว่า "แทนฉบับเดิม เล่มที่.....ฉบับที่.....หรือเลขที่...../.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอหรือเขต.....จังหวัด.....เมื่อวันที่....."

ข้อ ๓๒ กรณีออกหนังสือสำคัญไว้ต่างท้องที่ หากนายทะเบียนท้องที่นั้นสามารถตรวจสอบการออกหนังสือสำคัญกับฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลได้ และนายทะเบียนท้องที่ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ โดยอนุโลม

หากไม่สามารถตรวจสอบกับฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลได้ ให้นายทะเบียนท้องที่ที่ได้รับคำขอแจ้งไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ได้ออกหนังสือสำคัญไว้ และให้นายทะเบียนท้องที่ที่ได้ออกหนังสือสำคัญไว้ตรวจสอบหลักฐานการออกหนังสือสำคัญ เมื่อเห็นว่าถูกต้องก็ให้สำเนาหลักฐานการออกหนังสือสำคัญและรับรองว่าถูกต้องแจ้งกลับไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขอใบแทนได้ยื่นคำขอไว้ เมื่อได้รับแจ้งแล้วให้นายทะเบียนท้องที่ผู้ได้รับคำขอดำเนินการตามข้อ ๓๑ โดยอนุโลม

ข้อ ๓๓ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ ทำสำเนาและรับรองสำเนารายการในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคลได้ที่ สำนักทะเบียนกลาง สำนักทะเบียนจังหวัด สำนักทะเบียนท้องที่อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือสำนักงานเขต แห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ ในวันและเวลาราชการ

ข้อ ๓๔ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอทำสำเนาและรับรองสำเนารายการในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล ได้แก่ คำขอ (ช.๑) ทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒/๑) ทะเบียนชื่อตัวชื่อรอง (ช.๓/๑) ทะเบียนร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๔/๑) ทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕/๑) ทะเบียนอนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล (ช. ๖/๑) ทะเบียนรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๗/๑)ทะเบียนรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว (ช.๘/๑) ทะเบียนรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าว (ช.๙/๑) ให้ยื่นคำขอตามแบบ ช.๑ ต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ ดำเนินการดังนี้

(๑) เรียกตรวจบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

(๒) เรียกตรวจหลักฐานแสดงการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

(๓) ตรวจสอบคำขอกับรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(๔) ตรวจสอบชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล ที่ขอคัดและสำเนารายการกับฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล

เมื่อนายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้สั่งอนุญาตในคำขอ และทำสำเนารายการ โดยให้ประทับหรือระบุข้อความว่า "รับรองว่าเป็นรายการจากฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล" แล้วให้นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ลงลายมือชื่อและวงเล็บชื่อ พร้อมวันเดือนปีที่ทำสำเนาไว้ในเอกสารดังกล่าวด้วย หากไม่อนุญาตให้นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ แจ้งผู้ยื่นคำขอทราบเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมเหตุผล

ข้อ ๓๕ ผู้มีส่วนได้เสียตามระเบียบนี้ หมายถึง

(๑) ผู้จดทะเบียนหรือผู้มีรายการชื่อเป็นเจ้าของหนังสือสำคัญหรือผู้มีรายการชื่อเป็นเจ้าของหนังสืออนุญาตหรือผู้มีรายการชื่อเป็นเจ้าของหนังสือรับรอง ตามระเบียบนี้

(๒) คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้รับบุตรบุญธรรม บุตรบุญธรรมหรือผู้ปกครองของบุคคลตาม (๑)

(๓) ผู้ซึ่งนายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่เห็นว่ามีหรืออาจมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับทะเบียนชื่อบุคคลนั้น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

กรณีผู้มีส่วนได้เสียตามวรรคหนึ่งมอบหมายเป็นหนังสือให้แก่บุคคลอื่นมายื่นคำร้องขอทำสำเนาและรับรองสำเนารายการในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล ให้นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบหนังสือมอบหมาย รายการในฐานข้อมูลทะเบียนชื่อบุคคล และเอกสารทางราชการที่สามารถยืนยันตัวบุคคลของผู้มอบหมายและผู้รับมอบพร้อมบันทึกปากคำของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้

ปรากฏโดยชัดเจนว่าเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจริงและไม่มีเจตนาทุจริต เมื่อนายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด หรือนายทะเบียนท้องที่เห็นว่าถูกต้อง ให้ดำเนินการตามข้อ ๓๔ โดยอนุโลม

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๖ การดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้นายทะเบียนท้องที่แจ้งนายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแล้วแต่กรณี เพื่อแก้ไขรายการทะเบียนบ้านในฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อ ๓๗ ผู้ยื่นคำขอเปลี่ยนชื่อตัว ตั้งและเปลี่ยนชื่อรอง ตั้งชื่อสกุลหรือตั้งชื่อสกุลใหม่ การร่วมใช้ชื่อสกุล และเปลี่ยนชื่อสกุล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๖ ก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าได้ยื่นคำขอดำเนินการไว้ตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๘ ให้ อธิบดีกรมการปกครอง รักษาการตามระเบียบนี้ มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ และให้มีอำนาจสั่งการกำหนดแนวทางปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ พ.ศ. ....

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

แบบ ช. ๑

คำขอ

ที่...../.....

รับวันที่.....

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน นายทะเบียนท้องที่.....

ด้วยข้าพเจ้า(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว).....

เลขประจำตัวประชาชน __-____-__-_____-____-__ เกิดเมื่อวันที่ (วัน เดือน ปี).....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

มีความประสงค์จะให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการ ด้านการทะเบียนชื่อบุคคล เกี่ยวกับ

☐ ๑. ชื่อตัว (ช.๓) เปลี่ยนชื่อตัว จาก "....." เป็น "....." กรณีคนต่างด้าวมีเอกสารตามแบบ ช.๙ ที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

☐ ๒. ชื่อรอง (ช.๓)

○ ๒.๑ ตั้งชื่อรอง "....."

○ ๒.๒ เปลี่ยนชื่อรอง จาก "....." เป็น "....."

○ ๒.๓ จำหน่ายชื่อรอง "....." ตามหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง (ช.๓) เล่มที่.....ฉบับที่.....หรือ เลขที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เนื่องจาก.....

☐ ๓. ชื่อสกุล (ช.๒)

○ ๓.๑ ตั้งชื่อสกุล " ....."กรณีคนต่างด้าว มีเอกสารตามแบบ ช.๙ ที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

○ ๓.๒ ตั้งชื่อสกุลใหม่ จาก "....." เป็น "....."

○ ๓.๓ จำหน่ายชื่อสกุล/จำหน่ายสิทธิการเป็นเจ้าของชื่อสกุล "....."ตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒) เล่มที่.....ฉบับที่.....หรือ เลขที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เนื่องจาก.....

☐ ๔. การร่วมใช้ชื่อสกุล(ช.๔)

○ ๔.๑ หนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๖)ในฐานะ

○ ๔.๑.๑ เจ้าของชื่อสกุล " ....."

ตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒) เล่มที่.....ฉบับที่.....หรือเลขที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต .....จังหวัด.....

○ ๔.๑.๒ ผู้สืบสันดานของเจ้าของชื่อสกุล "....." ซึ่งเสียชีวิตแล้ว ตามหนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล(ช.๗) ที่..... ลงวันที่..... ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต .....จังหวัด.....

ขออนุญาตให้(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว).....

เลขประจำตัวประชาชน ___-_____-_____-_____-___สัญชาติ .....

บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ .....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ใช้ชื่อสกุล “.....” ร่วมกับข้าพเจ้าได้

○ ๔.๒ การขอร่วมใช้ชื่อสกุลตามหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล(ช.๖)ที่ .....ลงวันที่.....

ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

โดยเจ้าของชื่อสกุล/ผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว).....

เลขประจำตัวประชาชน ___-_____-_____-_____-___อนุญาตให้ข้าพเจ้าร่วมใช้ชื่อสกุล

“.....” ได้

○ ๔.๓ จำหน่ายชื่อสกุล ที่ได้รับอนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล คือ“.....”ตามหนังสือสำคัญ

แสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๔) เล่มที่.....ฉบับที่.....หรือ เลขที่.....ลงวันที่.....

ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เนื่องจาก.....

☐ ๕. หนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล (ช. ๗) ของผู้สืบสันดาน

☐ ๖. เปลี่ยนชื่อสกุล(ช.๕) กรณี

○ ๖.๑ การสมรส จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๒ การสิ้นสุดการสมรส จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๓ การรับรองบุตร จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๔ การรับบุตรบุญธรรม จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๕ การเลิกรับบุตรบุญธรรม จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๖ การเปลี่ยนชื่อสกุลตามบิดา จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๗ การเปลี่ยนชื่อสกุลตามมารดา จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๖.๘ กลับมาใช้ชื่อสกุลเดิมของตน จาก “.....” เป็น “.....”

☐ ๗. หนังสือรับรองของคนต่างด้าว

○ ๗.๑ เปลี่ยนชื่อตัว (ช.๘) จาก “.....” เป็น “.....”

○ ๗.๒ จดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๕) “.....”

☐ ๘. ใบแทน

○ ๘.๑ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล (ช.๒)

○ ๘.๒ หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง (ช.๓)

○ ๘.๓ หนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล (ช.๔)

○ ๘.๔ หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล (ช.๕)

☐ ๙. คัดและรับรองสำเนารายการ

○ ๙.๑ คำขอ แบบ ช.๑

○ ๙.๒ ทะเบียนชื่อสกุล แบบ ช.๒/๑

○ ๙.๓ ทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง แบบ ช.๓/๑

○ ๙.๔ ทะเบียนร่วมใช้ชื่อสกุล แบบ ช.๔/๑

○ ๙.๕ ทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล แบบ ช.๕/๑

○ ๙.๖ ทะเบียนอนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล แบบ ช. ๖/๑

○ ๕.๗ ทะเบียนรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล แบบ ช.๗/๑

○ ๕.๘ ทะเบียนรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว แบบ ช.๘/๑

○ ๕.๙ ทะเบียนรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าว แบบ ช.๙/๑

ที่/เลขที่.....ลงวันที่.....ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....จำนวน.....ฉบับ

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นทั้งหมดเป็นความจริงทุกประการ และยินยอมให้นายทะเบียนจัดเก็บหรือเปิดเผย ข้อมูลรายการบุคคลในส่วนของข้าพเจ้าได้ตามระเบียบของทางราชการ และยินยอมให้แก้ไขรายการในทะเบียนบ้านและฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร

(ลายมือชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

<u>สำหรับเจ้าหน้าที่</u>

เสนอนายทะเบียน.....

ได้ตรวจสอบคำขอและหลักฐานแล้วเห็นว่า

☐ ควรดำเนินการให้ตามรายการที่.....

โดย ○ เรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมรายการที่ ..... ○ ไม่เก็บ ค่าธรรมเนียมรายการที่ .....

☐ ไม่สามารถดำเนินการตามรายการที่.....

ได้เนื่องจาก .....

.....

(ลงชื่อ) .....เจ้าหน้าที่

(.....)

วันที่.....

<u>คำสั่งนายทะเบียน</u>

☐ อนุญาต ตามคำขอรายการที่.....

โดยมีเงื่อนไขว่า อนุญาตต่อเมื่อได้รับการแปลงสัญชาติหรือกลับคืนสัญชาติไทยแล้ว(กรณีการขอแบบ ช.๘ /แบบ ช.๙)

☐ ไม่อนุญาต ตามคำขอรายการที่.....และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

เหตุผล (ระบุ) .....

.....

หากประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่ ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือภายใน ๓๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่งต่อนายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขต ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริง หรือข้อกฎหมายอ้างอิงประกอบด้วย

(ลงชื่อ) .....นายทะเบียน

(.....)

วันที่ .....

<u>หมายเหตุ</u> ๑. <u>เอกสารประกอบการยื่นคำขอ (ช.๑)</u>

๑.๑ การเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อรอง ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน

๑.๒ การจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลหรือชื่อสกุลใหม่ ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน กรณีคนต่างด้าวให้แสดงเอกสารทางราชการประกอบตามความจำเป็นในการแปลงสัญชาติหรือขอกลับคืนสัญชาติไทย กรณีขอใช้ราชทินนาม ให้แสดงสำเนาทะเบียนบัตรฐานันดร และเอกสารทางราชการที่แสดงว่ามีสิทธิใช้ราชทินนาม เพิ่มเติม

๑.๓ การเปลี่ยนชื่อสกุลโดยการร่วมใช้ชื่อสกุล ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน เอกสารทางราชการที่รับรองว่ามีสิทธิอนุญาตให้ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุล หรือหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล

๑.๔ การเปลี่ยนชื่อสกุลโดยการสมรส ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน และหลักฐานการสมรส หรือบันทึกข้อตกลงในการใช้ชื่อสกุล หากมีหนังสือสำคัญแบบ ช.๕ ฉบับเดิมให้คืนด้วย

๑.๕ การเปลี่ยนชื่อสกุลเมื่อการสมรสสิ้นสุดลง ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน และหลักฐานการสิ้นสุดการสมรส

๑.๖ การเปลี่ยนชื่อสกุลเพราะเหตุอื่นให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชน และหลักฐานการขอเปลี่ยนชื่อสกุล เช่น สำเนาทะเบียนรับรองบุตร สำเนาทะเบียนรับบุตรบุญธรรม สำเนาทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม เป็นต้น

๑.๗ หนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล ให้แสดงบัตรประจำตัวประชาชนและหลักฐานทางราชการที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุลได้ เช่น ใบสำคัญการสมรส สำเนาทะเบียนรับรองบุตร คำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นบุตร สูติบัตร สำเนาทะเบียนบ้าน

๒. คำขอ แบบ ช.๑ ให้พิมพ์เฉพาะรายการที่ผู้ยื่นคำขอประสงค์จะให้นายทะเบียนท้องที่ดำเนินการเท่านั้น

เลขที่...../..... แบบ ช. ๒/๑

ทะเบียนชื่อสกุล

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___ (เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

ได้ขอจดทะเบียน (ตั้งชื่อสกุล/ตั้งชื่อสกุลใหม่) เป็น " "

นายทะเบียนกลาง/นายทะเบียนท้องที่ ได้อนุญาตตามหนังสือ / คำขอที่ / ลงวันที่

ลายมือชื่อผู้จดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันจดทะเบียนและออกหนังสือสำคัญ

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือสำคัญ

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

เลขที่ /

แบบ ช.๒

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนชื่อสกุล

(ชื่อตัว / ชื่อรอง / ชื่อสกุล)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

ได้ขอจดทะเบียนชื่อสกุลเป็น

" "

นายทะเบียนได้จดทะเบียนตามคำขอที่ / ลงวันที่

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

ขออวยพรให้ชื่อสกุลนี้จงสถิตสถาพร และมีความสุขความเจริญตลอดกาลนาน

(สถานที่ออกหนังสือสำคัญ)

ออก ณ วันที่

( )

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

เลขที่...../..... แบบ ช. ๓/๑

ทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__

ได้ขอเปลี่ยนชื่อตัว/ตั้งชื่อรอง/เปลี่ยนชื่อรองเป็น " "

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือสำคัญ

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือสำคัญ

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือสำคัญ

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

เลขที่ /

แบบ ช.๓

หนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อตัว การตั้งหรือเปลี่ยนชื่อรอง

(ชื่อตัว / ชื่อรอง / ชื่อสกุล)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

ได้ขอเปลี่ยนชื่อตัว/ตั้งชื่อรอง/เปลี่ยนชื่อรอง เป็น

" "

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

(สถานที่ออกหนังสือสำคัญ)

ออก ณ วันที่

( )

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

เลขที่...../..... แบบ ช. ๔/๑

ทะเบียนร่วมใช้ชื่อสกุล

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__ (เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__

ได้ขอเปลี่ยนชื่อสกุล เป็น " "

โดยใช้ชื่อสกุลร่วมกับ(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

ซึ่งเป็นผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลดังกล่าว/มีความเกี่ยวข้องเป็นผู้สืบสันดานลำดับ ของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุล

ดังกล่าว ตามหนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล ที่ / วันที่ เดือน พ.ศ

ของอำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต จังหวัด

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือสำคัญ

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือสำคัญ

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือสำคัญ

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

เลขที่ /

แบบ ช.๔

หนังสือสำคัญแสดงการร่วมใช้ชื่อสกุล

(ชื่อตัว / ชื่อรอง / ชื่อสกุล)

(ตามประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

ได้ขอเปลี่ยนชื่อสกุล เป็น

" "

โดยใช้ชื่อสกุลร่วมกับ (นาย/นาง/นางสาว)

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

(สถานที่ออกหนังสือสำคัญ)

ออก ณ วันที่

( )

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

เลขที่...../..... แบบ ช. ๕/๑

ทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-_____-__

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

(เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__ (เลขประจำตัวประชาชน) __-_____-_____-____-__

ได้ขอเปลี่ยนชื่อสกุลเป็น " "

กรณี

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือสำคัญ

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือสำคัญ

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือสำคัญ

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

เลขที่ /

แบบ ช.๕

หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อสกุล

(ชื่อตัว / ชื่อรอง / ชื่อสกุล)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

อยู่บ้านเลขที่

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

ได้ขอเปลี่ยนชื่อสกุล เป็น

" "

กรณี

นายทะเบียนได้อนุญาตตามคำขอที่ / ลงวันที่

จึงออกหนังสือสำคัญนี้ให้ไว้เป็นหลักฐาน

(สถานที่ออกหนังสือสำคัญ)

ออก ณ วันที่

( )

นายทะเบียนท้องที่

ประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญ

แบบ ช. ๖

เลขที่...../.....

หนังสืออนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล

ด้วย (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว) .....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-____-__ เป็นผู้สืบสันดานลำดับ.....

ของนาย/นาง/นางสาว .....

เจ้าของชื่อสกุล "....." ซึ่งได้จดทะเบียนชื่อสกุลไว้แล้วตามหนังสือสำคัญ

เล่มที่ .....เลขที่...../..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ได้อนุญาตให้(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว).....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-____-__

บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ร่วมใช้ชื่อสกุล "....." ได้

นายทะเบียนจึงได้ออกหนังสือฉบับนี้ ตามคำขอที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ให้ไว้เป็นหลักฐาน

ให้ไว้ ณ วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

นายทะเบียนท้องที่.....จังหวัด.....

เลขที่...../.....

แบบ ช. ๖/๑

ทะเบียนอนุญาตให้ร่วมใช้ชื่อสกุล

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

เป็นผู้สืบสันดานลำดับ ของ นาย/นาง/นางสาว

เจ้าของชื่อสกุล " " ตามหนังสือสำคัญ เล่มที่.....ฉบับที่...../.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ได้อนุญาตให้ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

ร่วมใช้ชื่อสกุล " " ได้

นายทะเบียนได้ออกหนังสืออนุญาต ตามคำขอที่ / ลงวันที่

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสืออนุญาต

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสืออนุญาต

ลายมือชื่อผู้รับหนังสืออนุญาต

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

แบบ ช. ๗

เลขที่...../.....

หนังสือรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล

ด้วย(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว) .....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-_____-__ เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี).....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ขอหนังสือรับรองว่าเป็นผู้มีสิทธิในชื่อสกุล "....."

โดยเป็นผู้สืบสันดานในลำดับ .....ซึ่งใกล้ชิดที่สุดของ(นาย/นาง/นางสาว).....

ผู้จดทะเบียนชื่อสกุล ตามหนังสือสำคัญ เล่มที่.....เลขที่...../.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....ซึ่งมีสิทธิอนุญาตให้

(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/ นาง/นางสาว).....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-_____-__ เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี).....อายุ.....ปี

สัญชาติ.....บิดาชื่อ..... มารดาชื่อ.....อยู่

บ้านเลขที่.....

.....

ร่วมใช้ชื่อสกุล "....."ได้

จึงออกหนังสือรับรองไว้เป็นหลักฐาน

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

นายทะเบียนท้องที่.....จังหวัด.....

เลขที่...../..... แบบ ช. ๗/๑

ทะเบียนรับรองเป็นผู้มีสิทธิอนุญาตให้ผู้อื่นร่วมใช้ชื่อสกุล

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี)..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ได้ขอหนังสือรับรองว่าเป็นผู้มีสิทธิในชื่อสกุล “ ”

โดยเป็นผู้สืบสันดานในลำดับ.....ซึ่งใกล้ชิดที่สุดของ (นาย/นาง/นางสาว).....

ผู้จดทะเบียนชื่อสกุลตามหนังสือสำคัญเล่มที่.....เลขที่...../ .....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ออกให้ ณ อำเภอ/กิ่งอำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ซึ่งมีสิทธิอนุญาตให้ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว) .....

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___ เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี) .....

อายุ.....ปี สัญชาติ.....บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ร่วมใช้ชื่อสกุล “ ” ได้

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือรับรอง

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือรับรอง

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือรับรอง

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

แบบ ช.๙

เลขที่...../.....

หนังสือรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า (เด็กชายเด็กหญิงนาย/นาง/นางสาว) .....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-____-__ สัญชาติ.....

เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี).....อายุ.....ปี บิดา ชื่อ.....มารดา ชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ได้ยื่นเรื่องขอเปลี่ยนชื่อตัว เป็น "....."นายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....ไว้แล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายทะเบียนท้องที่.....จังหวัด.....

เลขที่...../..... แบบ ช. ๘/๑

ทะเบียนรับรองการขอเปลี่ยนชื่อตัวของคนต่างด้าว

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชายเด็กหญิง นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

สัญชาติ.....เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี)..... อายุ.....ปี

บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ได้ยื่นเรื่องขอเปลี่ยนชื่อตัว เป็น “ ”

นายทะเบียนได้ออกหนังสือรับรอง ตามคำขอที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....ไว้แล้ว

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือรับรอง

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือรับรอง

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือรับรอง

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )

แบบ ช.๕

เลขที่...../.....

หนังสือรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าว

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า(เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว) .....

เลขประจำตัวประชาชน __-_____-_____-___-__ สัญชาติ.....

เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี).....อายุ.....ปี บิดา ชื่อ.....มารดา ชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ได้ยื่นเรื่องขอจดทะเบียนชื่อสกุล เป็น ".....”นายทะเบียนท้องที่ได้รับคำขอที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน ..... พ.ศ. .....ไว้แล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายทะเบียนท้องที่.....จังหวัด.....

เลขที่...../..... แบบ ช. ๕/๑

ทะเบียนรับรองการขอจดทะเบียนชื่อสกุลของคนต่างด้าว

อำเภอ จังหวัด

ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุลของผู้ยื่นคำขอ (เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว)

(เลขประจำตัวประชาชน) ___-_____-_____-_____-___

สัญชาติ.....เกิดเมื่อวันที่ (วัน/เดือน/ปี)..... อายุ.....ปี

บิดาชื่อ.....มารดาชื่อ.....

อยู่บ้านเลขที่.....

.....

ได้ยื่นเรื่องขอจดทะเบียนชื่อสกุล เป็น “ ”

นายทะเบียนได้ออกหนังสือรับรอง ตามคำขอที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....ไว้แล้ว

ลายมือชื่อผู้ออกหนังสือรับรอง

( )

นายทะเบียนท้องที่

วันออกหนังสือรับรอง

ลายมือชื่อผู้รับหนังสือรับรอง

( )

วันที่ / /

เจ้าหน้าที่

( )